
ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

dne 10. července 2001 se Parlament ČR usnesl na zákoně č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Ministerstvo zemědělství, které zpracovalo návrh tohoto zákona, vydalo následně vyhlášku č. 428/2001 Sb., kterou se tento zákon provádí. Tato nová právní úprava byla vyvolána především potřebou reagovat na transformační proces v této oblasti.

Do zákona byly v souladu s čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky zakotveny práva a povinnosti, které doposud upravovala pouze vyhláška Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, ve znění vyhlášky Ministerstva lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČSR č. 185/1988 Sb., přijaté v návaznosti na zákon č. 138/1973 Sb., o vodách. Také tento zákon je však rovněž nově zpracován a byla přijata nová komplexní úprava – zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

Rád bych na tomto místě poděkoval také poslancům a senátorům, kteří při projednávání obou zákonů v Parlamentu České republiky významně přispěli k jejich souběžnému přijetí, takže nabývají současně účinnosti od 1. ledna 2002.

Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu je tedy prvním zákonem tohoto druhu a doplňuje soubor zákonů

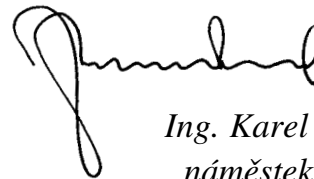
síťových odvětví (zákon č. 222/1994 Sb., energetický zákon, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích).

Zároveň zavádí do našeho právního řádu ustanovení všech příslušných směrnic Evropských společenství.

Tento zákon spolu s novým zákonem o vodách a zákonem o veřejném zdraví (č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) vytvářejí moderní rámec pro hospodaření s vodními zdroji, jejich ochranu a užívání, neboť se v nich vyváženě uplatňují principy zabezpečení veřejného zájmu v podmínkách tržní ekonomiky jak v oblasti přirozeného, tak umělého oběhu vody.

Publikace, která je Vám předkládána, je tedy publikací prvního samostatného zákona v oboru vodovodů a kanalizací s první verzí stručného komentáře nejenom u nás, ale i v Evropě. Nemůže se tedy opírat o poznatky z rozhodovací praxe soudů a vodoprávních úřadů. Účelem komentáře je vysvětlit smysl a význam jednotlivých ustanovení s cílem přispět ke sjednocení jejich aplikace. Pozornost je věnována zejména těm částem, které zavádějí prvky zcela nové nebo odlišné od překonané právní úpravy v zastaralé vyhlášce.

Věřím, že publikace bude přínosem pro Vaši praxi a zároveň očekávám z Vaší strany odezvu a doplňky tak, aby mohlo být následné vydání nejen detailnější, ale také odrazem praktických zkušeností.

*Ing. Karel Tureček,
náměstek ministra
zemědělství pro vodní hospodářství*

Zákon č. 274/2001 Sb.,

**o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu
a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech
a kanalizacích)**

ČÁST PRVNÍ

VODOVODY A KANALIZACE PRO VEŘEJNOU POTŘEBU

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě (dále jen „vodovody a kanalizace“), přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku.
- (2) Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu.
- (3) Tento zákon se nevztahuje na vodovody a kanalizace, u nichž je průměrná denní produkce menší než 10 m³, nebo je-li počet fyzických osob trvale využívajících vodovod nebo kanalizaci menší než 50.
- (4) Vodoprávní úřad¹⁾ může na návrh nebo z vlastního podnětu rozhodnutím stanovit, že se tento zákon vztahuje též na vodovody a kanalizace uvedené v odstavci 3, jestliže je to v zájmu ochrany veřejného zdraví, ochrany zdraví zvířat nebo ochrany životního prostředí a jsou-li na vodovod nebo kanalizaci připojeni alespoň 2 odběratelé.

K § 1:

V odstavci 1 je definováno, co je zákonem upraveno. Rozvojem je míněna oblast plánování výstavby a obnovy vodovodů a kanalizací.

¹⁾ § 108 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

**Ing. Vladimír CHALOUPKA
JUDr. Gabriela ŠAVRDOVÁ
Ing. Karel FRANK**

Zákon č. 274/2001 Sb.,

ze dne 10. července 2001

**o vodovodech a kanalizacích
pro veřejnou potřebu
a o změně některých zákonů
(zákon o vodovodech a kanalizacích)**

sondy

V odstavci 3 je vymezeno, na které vodovody a kanalizace se tento zákon nevztahuje. Toto vymezení je ve shodě s definicí zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon se vztahuje po 1. 1. 2002 i na vodovody a kanalizace, které dosud neměly veřejný charakter a které splňují podmínky stanovené tímto odstavcem.

Vzhledem k rozmanitosti jednotlivých případů, které nelze obecným ustanovením postihnout, se umožňuje, aby vodoprávní úřad, jímž je okresní úřad, svým rozhodnutím stanovil, že tento zákon se vztahuje i na ty vodovody a kanalizace, které jsou jinak podle ustanovení odstavce 3 z působnosti zákona vyňaty. Ustanovení odstavce 4 dává vodoprávním úřadům pravomoc se značným dopadem. Při rozhodování o tom, zda se jedná o vodovod nebo kanalizaci na něž se zákon vztahuje, je nutné zvážit dopady, neboť povinnosti vlastníků a provozovatelů pod sankcí podle § 32 jsou značné. Vlastník musí zajistit majetkovou a provozní evidenci, zajistit plynulé a bezpečné provozování. Provozovatel musí mít živnostenské oprávnění, povolení k provozování a sledovat jakost při značných nákladech na tuto činnost. Nebude tedy žádoucí stanovit vodovodem nebo kanalizací pro veřejnou potřebu např. vodovod pro několikabytový dům s vlastní studnou. Jiný postoj bude muset vodoprávní úřad zaujmout u vodovodu zásobujícího malou školu nebo školku a zdravotní středisko. Samostatný vodovod pro chatovou osadu s minimálním ročním odběrem není vodovodem pro veřejnou potřebu. Je třeba posoudit, zda jde vůbec o vodovod nebo kanalizaci podle definic obsažených v § 2.

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem²⁾.

(2) Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod³⁾ a srážkových vod (dále jen „odpadní vody“), kanalizační objekty včetně čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Kanalizace je vodním dílem.

(3) Provozování vodovodů nebo kanalizací je souhrn činností k zajištění dodávky pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod; není jím správa majetku vodovodů a kanalizací ani jejich rozvoj.

²⁾ § 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

³⁾ § 38 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

(4) Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace (dále jen „provozovatel“) je osoba, které krajský úřad vydal povolení podle § 6.

(5) Odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, není-li dále stanoveno jinak; u budov v majetku České republiky je odběratelem organizační složka státu, které přísluší hospodaření s touto budovou podle zvláštního zákona⁴⁾; u budov, u nichž spoluvlastník budovy je vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy,⁵⁾ je odběratelem společenství vlastníků.

K § 2:

Skutečnost, že vodovod i jeho jednotlivé prvky a kanalizace i jejich jednotlivé prvky (viz § 55 odst. 1 písm. c) zákona o vodách č. 254/2001) jsou vodním dílem, znamená významný vztah na zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) a jeho jednotlivá ustanovení. K provedení vodovodů a kanalizací, jejich změnám a změnám jejich užívání jakož i k jejich odstranění je potřeba povolení vodoprávního úřadu (§ 15 zákona o vodách). S tímto souvisí i povolení k nakládání s vodami a další práva a povinnosti související s vodními díly jako ochrana vodních děl (§ 58 zákona o vodách), povinnosti vlastníků vodních děl (§ 59 zákona o vodách) např. zpracovat manipulační nebo provozní řád, technickobezpečnostní dohled (§ 61 – 62 zákona o vodách).

Ustanovení § 2 definuje základní pojmy použité v zákoně. Dosud nevyomezený pojem „provozování vodovodu nebo kanalizace“ byl příčinou řady problémů ve vztahu k živnostenskému oprávnění podle živnostenského zákona i z hlediska uzavírání smluv mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a provozovatelem. Ustanovení odstavce 3 vymezuje provoz a tím i to co podléhá povolení k provozování podle § 6. Provozem je i údržba a opravy, které nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého hmotného majetku, nutné pro plynulé a bezpečné provozování.

Ustanovení odstavce 5 jednoznačně vymezuje odběratele. Nelze tedy ze strany nájemníků jednotlivých bytů nebo vlastníků jednotlivých bytů požadovat samostatný smluvní vztah s dodavatelem. Definice pojmu „odběratel“ zamezí problémům při uzavírání smluv mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a odběratelem a při účtování vodného a stočného.

⁴⁾ § 9 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví k bytům), ve znění pozdějších předpisů.

§ 3

Přípojky

(1) Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

(2) Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodním dílem.

(3) Vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejich částí zřízených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak.

(4) Vlastník vodovodní přípojky je povinen zajistit, aby vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu.

(5) Vlastník kanalizační přípojky je povinen zajistit, aby kanalizační přípojka byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průtočného profilu stoky, do které je zaústěna.

(6) Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

(7) Opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství,⁶⁾ zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.

(8) Obec může v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají, nebo mohou vznikat, odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

K § 3:

Ustanovení o přípojkách zahrnují kromě jejich vymezení i úpravu vztahů vlastnických, které jsou řešeny jinak než v dosavadní právní úpravě. Jde o výrazné zjednodušení, neboť přípojky nebudou mít veřejnou a domovní část, jejichž stanovení bylo častou příčinou sporů. Prováděcí právní předpis k zákonu o vodovodech a kanalizacích ruší povinné předávání (zpravidla bezplatně) veřejné části přípojek vlastníkovi vodovodu. Ustanovení odstavce 3 se týká stávajících přípojek a znamená, že vlastnictví přípojky nebo její části jinou osobou, než je vlastník připojeného pozemku nebo stavby, je nutno prokázat dokladem o předání části přípojky vlastníku vodovodu nebo

⁶⁾ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

kanalizace. Ustanovení odstavce 6 se týká přípojek nově zřizovaných a znamená, že vlastníkem přípojky zřízené po dni účinnosti tohoto zákona je ten, kdo ji zaplatil. Zřízení odbočení s uzávěrem na vodovodní potrubí při zřizování vodovodní přípojky se nepovažuje za stavbu a vodoprávní úřad nevydává povolení. Náklady spojené se zřízením odbočení s uzávěrem (§ 3 odst. (1)) hradí vlastník vodovodu. Vlastní přípojka včetně výkopu umožňující zřízení odbočení s uzávěrem na vodovodní potrubí je stavbou vodovodní přípojky a povoluje ji územně příslušný stavební úřad. Náklady spojené s pořízením přípojky hradí odběratel, není-li dohodnuto jinak.

Ustanovení odstavce 7 upravuje skutečnost, že realizace oprav a údržby vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, vyžaduje zajištění veřejného zájmu, např. bezpečnost osob, dopravy, veřejného pořádku, atd. Zcela novou úpravou je ustanovení odstavce 8 umožňující obci uložit rozhodnutím v přenesené působnosti vlastníkům pozemku nebo stavby připojit se na kanalizaci, je-li to technicky možné. Vzhledem k tomu, že se jedná o rozhodnutí v přenesené působnosti, je možné se proti takovému rozhodnutí odvolat podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů.

§ 4

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

(1) Kraj v samostatné působnosti zajišťuje zpracování a schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro své území nebo jeho část (dále jen „plán rozvoje vodovodů a kanalizací“). Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku. Navržené koncepce musí být hospodárné a musí obsahovat řešení vztahů k plánu rozvoje vodovodů, kanalizací pro sousedící území.

(2) Při zpracování návrhu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací vychází zpracovatel z územního plánu velkého územního celku zpracovaného podle zvláštního zákona,⁷⁾ pokud je pro dané území zpracován a schválen.

(3) Návrh plánu rozvoje vodovodů a kanalizací před jeho schválením kraj projedná s obcemi, vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací v území, jehož se plán rozvoje vodovodů a kanalizací týká, s Ministerstvem zemědělství (dále jen „ministerstvo“) a s příslušným vodoprávním úřadem. V případech, kdy se plán rozvoje vodovodů a kanalizací dotýká ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod ryzích a přírodních léčebných lázní a lázeňských míst, zpracovatel návrhu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací projedná tento návrh

⁷⁾ § 9 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

s Ministerstvem zdravotnictví, a dotýká-li se plán rozvoje vodovodů a kanalizací chráněných území a ochranných pásem v oblasti ochrany životního prostředí,⁸⁾ zpracovatel návrhu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací projedná tento návrh též s Ministerstvem životního prostředí.

(4) Kraj schválí plán rozvoje vodovodů a kanalizací nejdéle na dobu 10 let.

(5) Kraj předá po jednom vyhotovení schváleného plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ministerstvu, příslušnému vodoprávnímu úřadu a právníkům nebo fyzickým osobám, které se podílely na nákladech spojených se zpracováním plánu rozvoje vodovodů a kanalizací.

(6) Pokud po schválení plánu rozvoje vodovodů a kanalizací došlo ke změně podmínek, za nichž byl plán rozvoje vodovodů a kanalizací schválen, zpracuje a schválí kraj změnu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací. Při zpracování, projednání a schválení změny plánu rozvoje vodovodů a kanalizací se postupuje podle odstavců 1 až 5.

(7) Plán rozvoje vodovodů a kanalizací je podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace podle zvláštního zákona,⁹⁾ pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce v samostatné i přenesené působnosti.

(8) Rozsah a způsob zpracování plánu rozvoje vodovodů a kanalizací stanoví prováděcí právní předpis.

K § 4:

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací (v praxi realizované již od roku 1994) mají za cíl analyzovat podmínky pro zajištění žádoucí úrovně vodohospodářské infrastruktury územního celku. Mají stanovit základní koncepci optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odkanalizování a likvidace odpadních vod spolu s časovým upřednostněním v jednotlivých lokalitách řešeného území s ohledem na vlastnické vztahy, možnosti financování a ekonomickou průchodnost navržených postupů. Obsahem je i vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod uvažovaných pro účely úpravy na vodu pitnou v souladu s požadavky směrnice Evropských společenství 75/440/EHS z 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody v členských státech.

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku jsou podkladem pro zpracování krajských a celkového republikového plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky.

Podkladem pro zpracování plánu rozvoje vodovodů a kanalizací je Územní plán

⁸⁾ Například zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

⁹⁾ § 8 až 11 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

velkého územního celku a naopak plány rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku jsou podkladem pro územní plány obcí a pro regulační plány.

S Ministerstvem zemědělství se plán rozvoje vodovodů a kanalizací projednává hlavně z hlediska vazby na sousední kraje, hospodárnost a z hlediska jednotnosti zpracování ve vazbě na usnadnění zpracování celorepublikového plánu.

§ 5

Evidence vodovodů a kanalizací

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení majetkové evidence svých vodovodů a kanalizací. Vlastnické vztahy k vodovodům a kanalizacím, jakož i k vodovodním přípojkám a kanalizačním přípojkám se nezapisují do katastru nemovitostí. Na majetkovou evidenci vodovodů a kanalizací se nevztahuje zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.¹⁰⁾

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen na své náklady zajistit průběžné vedení provozní evidence, kterou tvoří záznamy o zdrojích povrchových a podzemních vod využívaných na vodu dodávanou vodovody, výkresová dokumentace vodovodu nebo kanalizace, nákladové listy, cenové kalkulace, plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby pitné vody, plán kontrol míry znečištění odpadních vod, provozní deník a dále provozní řády vedené podle zvláštního zákona.¹¹⁾

(3) Vybrané údaje z majetkové evidence vodovodů a kanalizací a z jejich provozní evidence, stanovené prováděcím právním předpisem, je vlastník vodovodu nebo kanalizace povinen bezplatně předávat vodoprávnímu úřadu, a to každoročně vždy do 31. ledna za předcházející kalendářní rok.

(4) Vodoprávní úřad zpracuje údaje, které mu byly předány podle odstavce 3, za celý svůj územní obvod a předá je vždy do 31. března ministerstvu k vedení ústřední evidence vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích podle odstavce 5.

(5) Ústřední evidenci vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích uvedených v odstavci 3 vede ministerstvo.

(6) Rozsah a způsob vedení majetkové evidence vodovodů a kanalizací, jejich provozní evidence a evidence vybraných údajů o vodovodech a kanalizacích, včetně způsobu předávání vybraných údajů z majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací, stanoví prováděcí právní předpis.

¹⁰⁾ Zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 59 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

K § 5:

Evidenci vodovodů a kanalizací tvoří majetková a provozní evidence. Majetkovou evidenci vede vlastník způsobem, který mu vyhovuje. Jde zpravidla o doklady týkající se majetku, jeho nabytí a ekonomiky s ním spojené např. pořizovací a zůstatkové hodnoty. Tato majetková evidence musí mít takový obsah a rozsah, aby bylo možno zpracovat Vybrané údaje z majetkové evidence podle formulářů uvedených v přílohách prováděcího předpisu k tomuto zákonu. Vedením majetkové evidence a jí odpovídajících Vybraných údajů majetkové evidence může vlastník smlouvou pověřit provozovatele, případně jinou třetí osobu. Předání vybraných údajů z majetkové evidence vodoprávnímu úřadu se realizuje vždy jménem vlastníka. Majetková evidence jako zjednodušený způsob evidence vlastnictví vodovodů a kanalizací se zavádí vzhledem ke značné obtížnosti a vysokým nákladům v případě zavedení evidence všech dosavadních vodovodů a kanalizací prostřednictvím zápisů do katastru nemovitostí. I nadále jsou předmětem zápisu do katastru nemovitostí stavby ve smyslu zákona č. 265/1992 Sb. Při převodu vlastnictví se předává i majetková evidence.

Provozní evidenci vede vlastník. Jde zpravidla o záznamy o zdrojích povrchových a podzemních vod využívaných na vodu dodávanou vodovody, výkresová dokumentace vodovodu nebo kanalizace, nákladové listy, cenové kalkulace, plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby pitné vody, plán kontrol míry znečištění odpadních vod, provozní deník a dále provozní řády vedené podle § 59 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách. Tato provozní evidence musí ale mít takový obsah a rozsah, aby bylo možno zpracovat Vybrané údaje z provozní evidence podle formulářů uvedených v přílohách prováděcího předpisu k tomuto zákonu. Vedením provozní evidence a jí odpovídajících Vybraných údajů provozní evidence může vlastník smlouvou podle § 8 odstavec 2 pověřit provozovatele. Předání Vybraných údajů z provozní evidence vodoprávnímu úřadu se realizuje vždy jménem vlastníka. Při převodu vlastnictví se předává i provozní evidence.

Vazba majetkové evidence na provozní evidenci je zajištěna prostřednictvím identifikačních čísel dle vyhlášky č. 428/2001 Sb. Oprávnění k provozování podle § 6 je rovněž vázáno na uvedená identifikační čísla.

Vzhledem k náročnosti zpracování Vybraných údajů z majetkové a provozní evidence je v § 39 odstavec 6 odložena povinnost prvního předání údajů vodoprávnímu úřadu nejpozději na 31. ledna 2004.

Vybrané údaje majetkové evidence mohou sloužit i jako průkaz vlastnictví při převodech.

Hlava II**Provozování vodovodů a kanalizací****§ 6****Oprávnění k provozování**

- (1) Osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, požádá krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace.
- (2) Krajský úřad vydá povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace jen osobě, která
- je oprávněna provozovat živnost „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“ podle zvláštního zákona,¹²⁾
  - je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat, nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu o smlouvě budoucí o provozování vodovodu nebo kanalizace,
  - splňuje kvalifikaci, odpovídající vodovodům nebo kanalizacím podle odst. 4 v závislosti na počtu fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace:

počet fyzických osob	požadovaná kvalifikace
do 500	je vyučena v tříletém učebním oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a má nejméně 3 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace,
nad 500 do 5000	má středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace,
nad 5000	má ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 1 rok praxe v oboru vodovody nebo kanalizace.

- (3) Krajský úřad nevydává povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace v případě, kdy povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, jež je předmětem žádosti o vydání povolení, bylo vydáno jiné osobě.

¹²⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(4) V povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace krajský úřad uvede vodovody nebo kanalizace, pro které se povolení k provozování vydává, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou podle § 5 odst. 1.

(5) Bez splnění podmínek uvedených v odstavci 2 písm. a) a b) krajský úřad vydá povolení k provozování vodovodů a kanalizací těm obcím, které neprovozují vodovody a kanalizace za účelem dosažení zisku.

(6) Krajský úřad rozhodnutím zruší povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace v případě, že

- a) provozovatel po předchozím upozornění opakovaně nedodrжуje nebo porušuje ustanovení tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů,
- b) provozovatel již nesplňuje podmínky pro vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace uvedené v odstavci 2,
- c) technickým auditem byly zjištěny závažné nedostatky v oblastech uvedených v § 38 odst. 1.

O zrušení povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace informuje krajský úřad příslušný živnostenský úřad; zároveň mu dá podnět ke zrušení živnostenského oprávnění.

(7) Krajský úřad rozhodnutím změní povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace i bez návrhu, změní-li se výčet objektů, pro které bylo povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace vydáno.

(8) Provozovatel je povinen krajskému úřadu oznámit změny podmínek pro vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, uvedených v odstavci 2, jakož i změny ve výčtu vodovodů nebo kanalizací, pro které bylo vydáno povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, nejpozději do 15 dnů ode dne jejich změny.

(9) Živnostenský úřad zašle krajskému úřadu opis živnostenského listu jím vydaného k „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“ a opis jeho rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění v tomto oboru.

(10) Náležitosti žádosti o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace stanoví prováděcí právní předpis.

K § 6:

Provozování vodovodů a kanalizací bylo dosud koncesovanou živností se stanoviskem Ministerstva zemědělství vymezujícím vodovod nebo kanalizaci, na které se koncese vztahuje. Podle nové právní úpravy (§ 41) bude živnostenské oprávnění vydáno pouze na živnost vázanou. Živnost vázaná bude obecně platnou na celém území České republiky, na rozdíl od dosavadní právní úpravy, kdy koncese byla vázána jen na konkrétní polohu vodovodu nebo kanalizace. Přechod z dosavadního režimu živností koncesovaných na živnosti vázané řeší přechodné ustanovení § 39 odst. 3.

Vedle živnostenského oprávnění je k provozování vodovodů a kanalizací nově nutné i povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace vázané na místo podle evidence vlastnictví vodovodů a kanalizací, které vydává krajský úřad za podmínek přesně stanovených zákonem. Je tomu tak proto, že zásobování obyvatelstva pitnou vodou i odvádění odpadních vod klade značné nároky na kvalitu a odbornost těchto služeb a na přesné určení odpovědnosti, aby se tak zamezilo možným negativním důsledkům pro zdraví obyvatelstva.

Vzhledem k nutnosti zajistit, aby na jeden vodovod nebo kanalizaci evidované identifikačním číslem byl pouze jeden provozovatel, je nutné, aby krajský úřad vydal povolení k provozování pouze na majetek vodovodů a kanalizací s identifikačními čísly příslušejícími k území v působnosti daného krajského úřadu. Znamená to, že provozovatel provozující vodovody na území několika krajů musí mít povolení k provozování od každého z krajských úřadů, na jehož území leží vodovod nebo kanalizace jím provozované.

Obce, které chtějí provozovat vodovody nebo kanalizace bez dosažení zisku (podmínka pro živnost) mohou obdržet povolení k provozování i bez oprávnění provozovat živnost.

Povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace může krajský úřad rozhodnutím odebrat v případech vymezených zákonem v § 6 odstavec 6. V případech, kdy je povolení rozhodnutím příslušného krajského úřadu odebráno, pozbývá platnosti i smluvní vztah mezi vlastníkem vodovodů nebo kanalizací a jejich provozovatelem. Ve smlouvě uzavírané podle § 8 odst. 2 by na tento případ mělo být pamatováno.

Každá změna podmínek pro vydání povolení k provozování nebo výčtu provozovaných vodovodů nebo kanalizací musí být krajskému úřadu oznámena do 15 dnů od jejich změny. V případě, že dojde pouze ke změně parametrů již existujících vodovodních řadů nebo kanalizačních stok a nedojde ke změnám v identifikačních číslech v evidenci podle vyhlášky č. 428/2001 Sb., potom se nevydává nové povolení k provozování.

§ 7

Práva a povinnosti stavebníka, vlastníka a provozovatele při výstavbě, údržbě a provozování vodovodu nebo kanalizace

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace za účelem udržování vodovodu nebo kanalizace v dobrém stavebním stavu a provozovatel za účelem plnění povinností spojených s provozováním vodovodu nebo kanalizace jsou oprávněni vstupovat na cizí pozemky nebo stavby, na nichž nebo pod nimiž se vodovod nebo kanalizace nachází.

(2) Stavebník¹³⁾ a vlastník vodovodu nebo kanalizace mají právo umísťovat na cizí pozemek nebo stavbu tabulky vyznačující polohu vodovodu nebo kanalizace.

(3) Vznikne-li spor o rozsah oprávnění vyplývajících z odstavců 1 a 2, rozhoduje o tomto sporu příslušný vodoprávní úřad.

(4) Práva podle odstavců 1 a 2 musí být vykonávána tak, aby bylo co nejméně zasahováno do práv vlastníků pozemků a staveb. Za tímto účelem je oprávněná osoba zejména povinna svůj vstup na cizí pozemek nebo stavbu jejímu vlastníku předem oznámit a po skončení prací pozemek nebo stavbu uvést do předchozího stavu, pokud se s vlastníkem nedohodne jinak. Výkon tohoto práva musí být prováděn též tak, aby co nejméně omezoval osoby užívající pozemek nebo stavbu na základě smlouvy s vlastníkem pozemku nebo stavby a další osoby, které ji užívají s jeho souhlasem.

(5) Vznikla-li osobě uvedené v odstavci 4 výkonem práv stavebníka nebo vlastníka vodovodu nebo kanalizace podle odstavců 1 a 2 majetková újma, nebo je-li tato osoba omezena v obvyklém užívání pozemku nebo stavby, má tato osoba právo na náhradu. Nedojde-li k dohodě o výši a způsobu náhrady, poskytne stavebník nebo vlastník vodovodu nebo kanalizace osobě uvedené v odstavci 4 jednorázovou náhradu podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ bez zbytečného odkladu, nejpozději do 6 měsíců ode dne vzniku práva na náhradu. Tím není dotčeno právo domáhat se náhrady u soudu. Toto ustanovení se nepoužije na případy styku vodovodů a kanalizací se stavbami zřízenými podle zákona o pozemních komunikacích.¹⁵⁾

(6) Práva a povinnosti podle odstavců 1 až 5 přecházejí na právní nástupce stavebníka, vlastníka a provozovatele vodovodu nebo kanalizace, jakož i na právní nástupce vlastníků pozemků a staveb.

K § 7:

Pro provádění stavby vodovodu nebo kanalizace a pro případné zřízení věcných břemen platí obecná právní úprava vycházející ze zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Cílem ustanovení § 7 je upravit zvláštní práva a povinnosti stavebníka, vlastníka a provozovatele při údržbě a provozování vodovodu nebo kanalizace. Takovým zvláštním právem je pro stavebníka a vlastníka právo umísťovat na cizí pozemky nebo stavby tabulky vyznačující polohu vodovodu nebo kanalizace. Dále má vlastník a provozovatel

¹³⁾ § 139 písm. d) zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

vatel právo vstupu na cizí pozemky nebo stavby v souvislosti s udržováním a provozováním vodovodu nebo kanalizace. Tato práva může vykonávat jen při dodržení řady podmínek, které chrání vlastníky dotčených pozemků nebo staveb, ale i jejich uživatele. Ustanovení řeší i majetkové újmy a náhrady za ně.

§ 8

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

(1) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování.

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace může uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. Jestliže vlastník provozuje vodovod nebo kanalizaci svým jménem a na vlastní odpovědnost, vztahují se na něj všechna práva a povinnosti provozovatele.

(3) Vlastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Nedojde-li k písemné dohodě, rozhodne o úpravě vzájemných práv a povinností mezi nimi příslušný vodoprávní úřad.

(4) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen umožnit připojení na ně, pokud se připojovaný pozemek nebo stavba nachází na území obce s vodovodní nebo kanalizační sítí, připojení dovoluje umístění vodovodu nebo kanalizace podle technických možností a odběratel splní podmínky stanovené tímto zákonem. Plnění této povinnosti může vlastník vodovodu nebo kanalizace převést smlouvou uzavřenou podle odstavce 2 na provozovatele.

(5) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem. Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele.

(6) Při uzavírání smlouvy podle odstavce 5 se mohou strany dohodnout, že odběratelem je třetí osoba.

(7) Vlastník vodovodu nebo kanalizace může provést zásah do vodovodu nebo kanalizace pouze po předchozím projednání s provozovatelem, pokud není smlouvou uzavřenou podle odstavce 2 stanoveno jinak.

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace i jejich provozovatel jsou povinni umožnit přístup k vodovodu nebo kanalizaci osobám, které jsou oprávněny provádět kontrolu kvalitního a plynulého provozování vodovodů nebo kanalizací a jejich technického stavu nebo činit jiná nezbytná opatření ke zjištění plnění povinností stanovených tímto zákonem a zvláštními zákony.

(9) Vlastník vodovodu i provozovatel vodovodu jsou povinni umožnit přístup k vodovodu a umožnit bezplatný odběr vody jednotkám požární ochrany¹⁶⁾ při likvidaci požáru.

(10) Vlastník vodovodu má právo na úplatu za dodávku pitné vody (dále jen „vodné“), pokud ze smlouvy uzavřené podle odstavce 2 nevyplývá, že vodné se platí provozovateli vodovodu (§ 20). Právo na vodné vzniká vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem, a není-li vodoměr, vtokem vody do vnitřního uzávěru připojeného pozemku nebo stavby, popřípadě do uzávěru hydrantu nebo výtokového stojanu. Vodné je cenou za pitnou vodu a za službu spojenou s jejím dodáním.

(11) Vlastník kanalizace má právo na úplatu za odvádění odpadních vod (dále jen „stočné“), pokud ze smlouvy uzavřené podle odstavce 2 nevyplývá, že stočné se platí provozovateli kanalizace (§ 20). Právo na stočné vzniká okamžikem vtoku odpadních vod do kanalizace. Stočné je cenou za službu spojenou s odváděním a čištěním, případně zneškodňováním odpadních vod.

(12) Náležitosti smlouvy o dodávce vody a náležitosti smlouvy o odvádění odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

K § 8:

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace jsou specifikována vzhledem k tomu, že se jedná o službu „pro veřejnou potřebu“ a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nejsou pouze obce, ale i soukromé společnosti, které by mohly diskriminovat některé odběratele nebo zcela vyřadit vodovod nebo kanalizaci bez náhrady z provozu.

Negativní zkušenosti z praxe jsou důvodem ustanovení o povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování. Z uvedených důvodů je upraven i vztah mezi vlastníky provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací.

Vlastník má právo uzavřít na provozování vlastního vodovodu nebo kanalizace smlouvu s provozovatelem.

Vlastník je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci podle technických možností. Zákon neuvádí možnost úhrady za napojení. Úhradu nákladů na vybudování vodovodu nebo kanalizace může jejich vlastník zahrnout do ceny poskytovaných služeb, tedy do vodného a stočného v souladu s cenovým předpisem Ministerstva financí. Právo obce na úhradu za zhodnocení pozemku výstavbou nového vodovodu nebo kanalizace v jejich blízkosti uvádí § 46 a komentář k němu.

¹⁶⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Zcela novou povinností vlastníka vodovodu nebo kanalizace je povinnost uzavřít písemnou smlouvu s odběratelem. Časová náročnost tohoto úkolu je zohledněna v § 39 stanovením termínu, do kdy musí být smlouvy uzavřeny, na 31. prosinec 2003. Povinné náležitosti této smlouvy uvádí prováděcí právní předpis k tomuto zákonu. Stanovení této povinnosti pro vlastníka a ne provozovatele je dána skutečností, že změna provozovatele je čtenější než změna vlastníka vodovodu nebo kanalizace. Smlouvy na základě pověření může zajišťovat provozovatel, ale vždy jménem vlastníka. Ustanovení odstavce 6 umožňující, aby odběratelem byla třetí osoba, se týká případů, kdy vlastník pozemku nebo stavby je obtížně dosažitelný, často se mění a pozemek nebo stavba jsou pronajaty osobě závislé na stálé a nerušené dodávce vody a odvádění odpadních vod (např. nájemce hotelu nebo restaurace).

Povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace jsou vyrovnány právem na úplatu za poskytované služby. Z praktických důvodů je umožněno vlastníkovi vodovodu nebo kanalizace právo na úplatu převést smlouvou na provozovatele.

§ 9

Práva a povinnosti provozovatele

(1) Provozovatel je povinen provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2.

(2) Zásah do vodovodu nebo kanalizace může provést provozovatel pouze se souhlasem vlastníka, pokud není smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2 stanoveno jinak.

(3) Provozovatel je povinen předat obci na její žádost přehled zjištěných ukazatelů jakosti vody za minulý rok nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání.

(4) Provozovatel je povinen stavebníkovi přeložky vodovodu nebo kanalizace sdělit své písemné stanovisko k navrhované přeložce vodovodu nebo kanalizace nejpozději do 30 dnů od doručení žádosti (§ 24 odst. 2).

(5) Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod bez předchozího upozornění jen v případech živelní pohromy, při havárii vodovodu či kanalizace, vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky nebo při možném ohrožení zdraví lidí nebo majetku. Přerušeni nebo omezení dodávky vody je provozovatel povinen bezprostředně oznámit příslušnému orgánu hygienické služby,¹⁷⁾ vodoprávnímu úřadu, nemocnicím, jednotkám požární ochrany a obci.

¹⁷⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- (6) Provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušeni nebo omezení,
- při provádění plánovaných oprav, udržovacích a revizních pracích,
  - vodovod může ohrozit zdraví a bezpečnost osob a způsobit škodu na majetku,
  - neumožní-li odběratel provozovateli přístup k přípojce nebo zařízení vnitřního vodovodu nebo kanalizace podle podmínek uvedených ve smlouvě uzavřené podle § 8 odst. 5,
  - bylo-li zjištěno neoprávněné připojení vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky,
  - neodstraní-li odběratel závady na vodovodní přípojce nebo kanalizační přípojce nebo na vnitřním vodovodu nebo vnitřní kanalizaci zjištěné provozovatelem ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být kratší než 3 dny,
  - při prokázání neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod, nebo
  - v případě prodloužení odběratele s placením podle sjednaného způsobu úhrady vodného nebo stočného po dobu delší než 30 dnů.
- (7) Přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 6 je provozovatel povinen oznámit odběrateli v případě přerušeni nebo omezení dodávek vody nebo odvádění odpadních vod
- podle odstavce 6 písm. b) až g) alespoň 3 dny předem,
  - podle odstavce 6 písm. a) alespoň 15 dnů předem současně s oznámením doby trvání provádění plánovaných oprav, udržovacích nebo revizních prací.
- (8) V případě přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 5 nebo odstavce 6 písm. a) je provozovatel oprávněn stanovit podmínky tohoto přerušeni nebo omezení a je povinen zajistit náhradní zásobování pitnou vodou nebo náhradní odvádění odpadních vod v mezích technických možností a místních podmínek.
- (9) Provozovatel je povinen neprodleně odstranit příčinu přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod podle odstavce 5 nebo odstavce 6 písm. a) a bezodkladně obnovit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod.
- (10) V případě, že k přerušeni nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod došlo podle odstavce 6 písmen b) až g), hradí náklady s tím spojené odběratel.
- (11) Obec může v samostatné působnosti vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou upraví způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod podle místních podmínek.

K § 9:

Práva a povinnosti provozovatele je nutné specifikovat vzhledem k tomu, že se jedná o službu „pro veřejnou potřebu“ s charakterem přirozeného monopolu.

Havárií podle odstavce 5 je myšlena mimořádná událost, která by mohla mít za následek např. zhoršení jakosti vody, omezení množství vody a tlaku při případném požáru. Havárií není porucha na přípojce, pokud není nutno uzavřít vodu do celé ulice apod.

Navržené lhůty pro oznámení přerušeni nebo omezení poskytovaných služeb jsou nově stanovené podle potřeb praxe. Jde tedy o lhůty prověřené praxí. Nově je řešeno prodloužení odběratele s placením.

Právo obce stanovit podrobnosti náhradního zásobování pitnou vodou a náhradního odvádění odpadních vod podle místních podmínek vyplývá z toho, že každá obec má specifické podmínky, které by měly být respektovány.

§ 10

- Neoprávněným odběrem vody z vodovodu je odběr
  - před vodoměrem,
  - bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo v rozporu s ní,
  - přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr menší než je odběr skutečný, nebo
  - přes vodoměr, který odběratel nedostatečně ochránil před poškozením.
- Neoprávněným vypouštěním odpadních vod do kanalizace je vypouštění
  - bez uzavřené smlouvy o odvádění odpadních vod,
  - v rozporu s podmínkami stanovenými kanalizačním řádem, nebo
  - přes měřicí zařízení neschválené provozovatelem nebo přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu odběratele množství vypuštěných odpadních vod nezaznamenává nebo zaznamenává množství menší než je množství skutečné.
- Odběratel je povinen nahradit ztráty vzniklé podle odstavců 1 a 2 vlastníkovu vodovodu, pokud ve smlouvě uzavřené podle § 8 odst. 2 není stanoveno, že náhrada vzniklé ztráty je příjmem provozovatele; způsob výpočtu těchto ztrát stanoví prováděcí právní předpis.

K § 10:

Specifikace neoprávněného odběru vody z vodovodu a neoprávněného vypouštění odpadních vod je nutná vzhledem k postihu za toto jednání. Rovněž způsob stanovení ztrát provozovatele je žádoucí upravit tak, aby v praxi zbytečně nedocházelo ke sporům.

Hlava III

Obecné technické požadavky na výstavbu vodovodů a kanalizací a na jakost vody

§ 11

Vodovody

(1) Vodovody musí být navrženy a provedeny tak, aby bylo zabezpečeno dostatečné množství zdravotně nezávadné pitné vody pro veřejnou potřebu ve vymezeném území a aby byla zabezpečena nepřetržitost dodávky pitné vody pro odběratele.

(2) Vodovody musí být chráněny proti zamrznutí, poškození vnějšími vlivy, vnější a vnitřní korozi a proti vnikání škodlivých mikroorganismů, chemických a jiných látek zhoršujících kvalitu pitné vody. Další technické požadavky na stavby vodovodů stanoví prováděcí právní předpis.

K § 11:

tomto ustanovení jde o základní technické požadavky na vodovody. Požadavky na jakost pitné vody jsou upraveny právními předpisy Ministerstva zdravotnictví (viz komentář k § 14).

§ 12

Kanalizace

(1) Kanalizace musí být navrženy a provedeny tak, aby negativně neovlivnily životní prostředí, aby byla zabezpečena dostatečná kapacita pro odvádění a čištění odpadních vod z odkanalizovaného území a aby byla zabezpečena nepřetržitost odvádění odpadních vod od odběratelů této služby. Současně musí být zajištěno, aby bylo omezováno znečišťování recipientů způsobované dešťovými přívaly. Kanalizace musí být provedeny jako vodotěsné konstrukce, musí být chráněny proti zamrznutí a proti poškození vnějšími vlivy. Další požadavky na čištění odpadních vod včetně požadavků na projektovou dokumentaci, výstavbu a provoz kanalizací a čistíren odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Stoky pro odvádění odpadních vod, s výjimkou dešťových stok, jakož i kanalizační přípojky, musí být při souběhu a křížení uloženy hlouběji než vodovodní potrubí pro rozvod pitné vody. Výjimku může povolit vodoprávní úřad za předpokladu, že bude provedeno takové technické opatření, které zamezí možnosti kontaminace pitné vody vodou odpadní, a to při běžném provozu i v případě poruchy kanalizace.

K § 12:

V tomto ustanovení jde o základní technické požadavky na kanalizace. Současně se plní i technické požadavky podle předpisů Evropských společenství s jejich specifikací v prováděcím právním předpise.

§ 13

Požadavky na jakost vody k úpravě na vodu pitnou

(1) Voda odebraná z povrchových vodních zdrojů nebo z podzemních vodních zdrojů pro účely úpravy na vodu pitnou (dále jen „surová voda“) musí splňovat v místě odběru před její dopravou do úpravní požadavky na její jakost ve vazbě na použité standardní metody úpravy surové vody na vodu pitnou.

(2) Výjimečně lze k úpravě na vodu pitnou odebírat povrchovou nebo podzemní vodu, jež v místě odběru nesplňuje požadavky na jakost surové vody, stanovené prováděcím právním předpisem. Výjimku povoluje na žádost provozovatele vodovodu krajský úřad, a to pouze za předpokladu, že technologie úpravy vody z takového zdroje vody zaručuje zdravotní nezávadnost upravené pitné vody, stanovenou zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾

(3) Provozovatel vodovodu je povinen provádět odběry vzorků surové vody v místě odběru a provádět jejich rozboru a celkové výsledky předávat krajskému úřadu jednou ročně do 31. března za předchozí kalendářní rok.

(4) Ministerstvo zajišťuje zpracování plánů pro zlepšování jakosti surové vody, a to včetně časových harmonogramů jejich plnění jako podklad pro zpracování plánů oblastí povodí.¹⁹⁾

(5) Ukazatele jakosti surové vody a jejich mezní hodnoty pro jednotlivé kategorie standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou, způsob a četnost měření hodnot jednotlivých ukazatelů, definice jednotlivých standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou, sledované parametry, referenční metody, četnost odběru vzorků a analýz, možnosti odchylek od požadavků na jakost a způsob předávání výsledků stanoví prováděcí právní předpis.

K § 13:

ustanovení jde o přenesení požadavků předpisů Evropských společenství do našich právních předpisů. Vzhledem k podílu a jakosti podzemních vod využívaných pro přípravu pitné vody jsou rozšířeny požadavky na jakost povrchových vod

¹⁸⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly.

¹⁹⁾ § 25 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

i o požadavky na jakost podzemních vod, zvláště pak s ohledem na častější a vyšší obsahy železa a manganu v našich podzemních vodách.

§ 14

Jakost pitné vody a míra znečištění odpadních vod

- (1) Pitná voda dodávaná odběratelům vodovodem musí splňovat požadavky na zdravotní nezávadnost pitné vody, stanovené zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾
- (2) Práva a povinnosti provozovatele a odběratele související se zdravotní nezávadností pitné vody stanoví zvláštní zákon.¹⁷⁾
- (3) Vlastník kanalizace je povinen před podáním návrhu na kolaudaci stavby kanalizace zajistit zpracování kanalizačního řádu, který stanoví nejvyšší přípustnou míru znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace, popřípadě nejvyšší přípustné množství těchto vod, a další podmínky jejího provozu. Kanalizační řád schvaluje rozhodnutím²⁰⁾ vodoprávní úřad.
- (4) Provozovatel je povinen zajistit provádění odběrů vzorků odpadní vody a jejího rozboru.
- (5) Náležitosti kanalizačního řádu stanoví prováděcí právní předpis. Četnost odběrů vzorků a požadavky na rozbor vzorků odpadních vod stanoví prováděcí právní předpis.

K § 14:

Tato ustanovení přenáší předpisy Evropských společenství do našeho právního řádu s tím, že podrobnější úprava bude provedena prováděcím právním předpisem.

Problematika zdravotní nezávadnosti pitné vody je upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů a na něj navazujících prováděcích právních předpisů, zejména vyhláška č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly.

²⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Hlava IV

Dodávky, měření a ceny

§ 15

Dodávky vody

- (1) Povinnost dodávky vody je splněna vtokem vody z vodovodu do vodovodní přípojky.
- (2) Odběratel může odebírat vodu z vodovodu pouze pro účely sjednané ve smlouvě o dodávce vody, a to v jakosti pitné vody, v souladu se zvláštními právními předpisy¹⁸⁾.
- (3) Vlastník nebo provozovatel vodovodu neodpovídá za škody a ušlý zisk vzniklé nedostatkem tlaku vody při omezeném zásobování vodou pro poruchu na vodovodu, při přerušení dodávky elektrické energie, při nedostatku vody, nebo z důvodu, pro který je vlastník nebo provozovatel oprávněn dodávku vody omezit nebo přerušit (§ 9 odst. 6).

K § 15:

Ustanovení v odst. (3) jsou v podstatě převzata z dosavadní právní úpravy obsažené ve vyhlášce č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, ve znění vyhlášky č. 185/1988 Sb. Jde o novou definici splnění dodávky vod.

Měření dodávané vody

§ 16

- (1) Množství dodané vody měří provozovatel vodoměrem, který je stanoveným měřidlem v souladu se zvláštními právními předpisy.²¹⁾ Vodoměrem registrované množství dodané vody je podkladem pro vyúčtování dodávky (fakturaci) vody.
- (2) Vlastníkem vodoměru je vlastník vodovodu, s výjimkou případů, kdy přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se prokazatelně stal vlastníkem vodoměru provozovatel vodovodu.
- (3) Osazení, údržba a výměnu vodoměru provádí provozovatel.
- (4) Není-li množství odebrané vody z hydrantů a veřejných výtokových stojanů

²¹⁾ Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb. Vyhláška č. 334/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na vodoměry na studenou vodu označované zkratkou EHS.

měřeno vodoměrem, stanoví toto množství vlastníkem vodovodu na podkladě výpočtu vycházejícího z účelu použití odebrané vody a místních podmínek.

(5) Způsob určení množství odebírané vody, není-li osazen vodoměr, stanoví prováděcí právní předpis.

K § 16:

Ustanovení odstavce 2 je nutno chápat tak, že jednoznačně stanovuje vlastnictví vodoměrů k 1. 1. 2002. Pokud při privatizaci získal vodoměr do vlastnictví provozovatel, který vodoměr v zůstatkové hodnotě zaplatil, bude tento vodoměr vlastnit až do ukončení jeho životnosti. Nový vodoměr pořizuje již vlastník vodovodu a je jeho vlastnictvím. Repasovaný vodoměr je ve vlastnictví jeho majitele, pokud uhradil náklady s repasováním. Ve všech případech se jedná o náklady zahrnutelné do nákladů na dodávku vody.

§ 17

(1) Povinností odběratele je dodržet podmínky umístění vodoměru stanovené vlastníkem, popřípadě provozovatelem vodovodu. Pokud vnitřní vodovod nevyhovuje požadavkům pro montáž vodoměru, je odběratel povinen na písemné vyzvání provozovatele provést v přiměřené lhůtě potřebné úpravy na připojované stavbě nebo pozemku.

(2) Odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k vodoměru, chránit vodoměr před poškozením a bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli závady v měření. Jakýkoliv zásah do vodoměru bez souhlasu provozovatele je nepřipustný a provozovatel má právo jednotlivé části vodoměru zajistit proti neoprávněné manipulaci.

(3) Vodoměr podléhá úřednímu ověření podle zvláštních právních předpisů.²¹⁾ Má-li odběratel pochybnosti o správnosti měření nebo zjistí-li závadu na vodoměru, má právo požádat o jeho přezkoušení. Toto právo lze uplatnit nejpozději při výměně vodoměru. Provozovatel je povinen na základě písemné žádosti odběratele do 30 dnů ode dne doručení žádosti zajistit přezkoušení vodoměru u autorizované zkušebny, přičemž odběratel je povinen poskytnout provozovateli k odečtu i výměně vodoměru nezbytnou součinnost. Výsledek přezkoušení oznámí provozovatel neprodleně písemně odběrateli.

(4) Zjistí-li se při přezkoušení vodoměru vyžádaném odběratelem, že

a) údaje vodoměru nesplňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem,²¹⁾ uhradí smluvní strana, které byla odchylka ku prospěchu, druhé smluvní straně peněžní rozdíl, a to ode dne posledního odečtu vodoměru, předcházejícího žádosti o přezkoušení vodoměru; v tomto případě hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením vodoměru provozovatel,

b) údaje vodoměru splňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem,²¹⁾ hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením vodoměru odběratel,

c) vodoměr je vadný, nefunkční, nebo již uplynula lhůta stanovená pro jeho pravidelné ověření, hradí náklady spojené s jeho výměnou a přezkoušením provozovatel.

(5) Zjistí-li provozovatel nebo odběratel při kontrole nebo výměně vodoměru, že vodoměr údaje o množství dodávané vody nezaznamenává, vypočte se množství dodané vody za příslušné období nebo jeho část podle dodávek ve stejném období minulého roku, nebo jde-li o nový odběr nebo změnu, v odběrových poměrech podle množství dodávané vody v následujícím srovnatelném období, případně jiným způsobem dohodnutým s odběratelem.

(6) Byla-li nefunkčnost nebo poškození vodoměru způsobena nedostatečnou ochranou vodoměru odběratelem nebo přímým zásahem odběratele vedoucím k poškození vodoměru, hradí újmu a náklady spojené s výměnou vodoměru odběratel.

(7) Odběratel si může na svůj náklad osadit na vnitřním vodovodu vlastní podružný vodoměr (například pro byt, ubytovnu, prodejnu, výrobu, pronajaté prostory). Odpočet z podružného vodoměru nemá vliv na určení množství provozovatelem dodané vody.

(8) Obecné technické podmínky měření množství dodané vody, způsob výpočtu dodané vody, není-li osazen vodoměr, a způsob vypořádání rozdílů podle výsledků přezkoušení vodoměrů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 18

Odvádění odpadních vod

(1) Odvedení odpadních vod z pozemku nebo stavby je splněno okamžikem vtoku odpadních vod z kanalizační přípojky do kanalizace.

(2) Kanalizací mohou být odváděny odpadní vody jen v míře znečištění a v množství stanoveném v kanalizačním řádu a ve smlouvě o odvádění odpadních vod. Odběratel je povinen v místě a rozsahu stanoveném kanalizačním řádem kontrolovat míru znečištění vypouštěných odpadních vod do kanalizace.

(3) Odpadní vody, které k dodržení nejvyšší míry znečištění podle kanalizačního řádu vyžadují předchozí čištění, mohou být vypouštěny do kanalizace jen s povolením vodoprávního úřadu. Vodoprávní úřad může povolení udělit jen tehdy, bude-li zajištěno vyčištění těchto vod na míru znečištění odpovídající kanalizačnímu řádu.

(4) V případě, že je kanalizace ukončena čistírnou odpadních vod, není dovoleno vypouštět do kanalizace odpadní vody přes septiky ani přes žumpy.

K § 18:

Místo splnění dodávky nebylo dosud přesně specifikováno. Jakost a množství vypouštěných vod do kanalizace jednoznačně určuje kanalizační řád.

§ 19**Měření odváděných odpadních vod**

(1) Množství odpadních vod vypouštěných do kanalizace měří odběratel svým měřicím zařízením, jestliže to stanoví kanalizační řád. Umístění a typ měřicího zařízení se určí ve smlouvě uzavřené mezi odběratelem a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatelem; nedojde-li k uzavření smlouvy, určí umístění a typ měřicího zařízení vodoprávní úřad. Měřicí zařízení podléhá úřednímu ověření podle zvláštních právních předpisů²¹⁾ a toto ověřování zajišťuje na své náklady odběratel. Provozovatel je oprávněn průběžně kontrolovat funkčnost a správnost měřicího zařízení a odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k tomuto měřicímu zařízení.

(2) Odběratel, který vypouští do kanalizace odpadní vody s obsahem zvláště nebezpečných látek,²²⁾ je povinen v souladu s povolením vodoprávního úřadu měřit míru znečištění a objem odpadních vod a množství zvláště nebezpečných látek vypouštěných do kanalizace, vést o nich evidenci a výsledky měření předávat vodoprávnímu úřadu, který povolení vydal.

(3) Má-li provozovatel pochybnosti o správnosti měření nebo zjistí-li závadu na měřicím zařízení, má právo požadovat přezkoušení měřicího zařízení. Odběratel je povinen na základě písemné žádosti provozovatele do 30 dnů od doručení žádosti zajistit přezkoušení měřicího zařízení u autorizované zkušebny. Výsledek přezkoušení oznámí písemně odběratel neprodleně provozovateli. Zjistí-li se při přezkoušení měřicího zařízení vyžádaném provozovatelem, že

- a) údaje měřicího zařízení se odchylují od skutečnosti více, než připouští technický předpis tohoto měřicího zařízení, uhradí ten, jemuž byla odchylka ku prospěchu, druhé straně peněžní rozdíl, a to ode dne posledního odečtu měřicího zařízení, předcházejícího podání žádosti o přezkoušení měřicího zařízení; v tomto případě hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením měřicího zařízení odběratel,
- b) údaje měřicího zařízení se neodchylují od skutečnosti více, než připouští příslušný technický předpis, hradí náklady spojené s výměnou a přezkoušením měřicího zařízení provozovatel,
- c) měřicí zařízení je vadné, hradí náklady spojené s jeho výměnou a přezkoušením odběratel, který je též povinen neprodleně zajistit jeho výměnu za správné a funkční měřicí zařízení.

²²⁾ Příloha č. 1 zákona č. 254/2001 Sb.

(4) Není-li množství vypouštěných odpadních vod měřeno, předpokládá se, že odběratel, který odebírá vodu z vodovodu, vypouští do kanalizace takové množství vody, které podle zjištění na vodoměru nebo podle směrných čísel spotřeby vody z vodovodu odebral s připočtením množství vody získané z jiných zdrojů. Takto zjištěné množství odpadních vod je podkladem pro vyúčtování stočného.

(5) Není-li množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace přímo přípojkou nebo přes uliční vpust měřeno, vypočte se toto množství způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis. Výpočet množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace musí být uveden ve smlouvě o odvádění odpadních vod.

(6) Jestliže odběratel vodu dodanou vodovodem zčásti spotřebuje bez vypuštění do kanalizace a toto množství je prokazatelně větší než 30 m³ za rok, zjistí se množství vypouštěné odpadní vody do kanalizace buď měřením, nebo odborným výpočtem podle technických propočtů předložených odběratelem a ověřených provozovatelem, pokud se předem provozovatel s odběratelem nedohodil jinak.

(7) Vypouští-li odběratel do kanalizace vodu z jiných zdrojů než z vodovodu a není-li možno zjistit množství vypouštěné odpadní vody měřením nebo jiným způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, zjistí se množství vypouštěných odpadních vod odborným výpočtem ověřeným provozovatelem.

(8) Obecné technické podmínky měření množství vypouštěných odpadních vod, způsob výpočtu množství vypouštěných odpadních vod a způsob výpočtu množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace, není-li měření zavedeno, směrná čísla spotřeby vody a způsob vypořádání rozdílů stanoví prováděcí právní předpis.

K § 19:

V tomto ustanovení je řešena problematika týkající se stanovení množství vod vypouštěných do kanalizace, měřicích zařízení a srážkových vod odváděných do kanalizace. Je zde rovněž řešena problematika snížení množství vypouštěných odpadních vod vzhledem k množství vody odebrané z vodovodu a její spotřebě bez vypouštění (výroba nápojů, limonád, kropení zahrádek apod.).

§ 20**Vodné a stočné**

(1) Vodné a stočné má jednosložkovou nebo dvousložkovou formu.

(2) Jednosložková forma je součinem ceny podle cenových předpisů²³⁾ a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19.

²³⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny podle cenových předpisů²³⁾ a množství odebrané vody podle § 16 nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19 a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky, nebo ročního množství odebrané vody. Podíl jednotlivých složek stanoví cenový předpis.²³⁾ Způsob výpočtu pevné složky stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Vodné a stočné se hradí v jednosložkové formě, pokud obec nestanoví obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. O úhradě vodného a stočného ve dvousložkové formě včetně druhu stanovení pevné složky může také rozhodnout nejvyšší orgán právnické osoby, která je vlastníkem vodovodů a kanalizací a ve které výkon hlasovacích práv nejméně ve dvoutřetinové většině drží obec.

(5) Je-li voda dodávána vlastníkem vodovodu, popřípadě jeho provozovatelem jiné osobě, než je odběratel, rozhoduje o formě vodného vlastníkem tohoto vodovodu.

(6) Povinnost platit za odvádění srážkových vod se nevztahuje na vlastníky dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací¹⁵⁾ veřejně přístupných, zoologické zahrady, nemovitosti určené k trvalému bydlení a na domácnosti.²⁴⁾

(7) Povinnost platit vodné a stočné se nevztahuje na jednotky požární ochrany při požárním zásahu.

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě jejich provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2, je povinen předložit odběrateli na jeho žádost výpočet vodného a stočného včetně ceny za m³ dodané pitné vody nebo odvedené odpadní vody.

K § 20:

Ustanovení odstavce 1 umožňuje používat jak jednosložkovou formu (používanou podle současné právní úpravy), tak i dvousložkovou formu vodného a stočného. O dvousložkové formě tedy rozhoduje vlastník, pokud jím je obec nebo obce, jsou-li ve sdružení obcí, nebo akciové společnosti, pokud v ní mají obce minimálně 2/3 hlasovacích práv. Pokud je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace jiný subjekt než obec, případně nemají-li v akciové společnosti obce 2/3 hlasovacích práv, musí o zavedení dvousložkové formy vodného a stočného ve své obci rozhodnout obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti příslušné obce. Při dvousložkové formě dojde k výraznému zvýšení poplatku u rodinných domků a všude tam, kde odběr z jedné přípojky užívá méně osob nebo jen po omezenou dobu.

²⁴⁾ § 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

Dvousložková forma z rozhodnutí vlastníka vodovodu nebo kanalizace, bez obecně závazné vyhlášky obce, je možná jen u vody předané jinému vlastníkovi vodovodu nebo kanalizace nebo jeho provozovateli. Tato možnost řeší problematiku záložního zdroje, to je případy, kdy obec nebo skupina obcí odebírá pitnou vodu z vlastního zdroje a pro případy omezené kapacity tohoto zdroje mají možnost odebírat pitnou vodu od jiného vlastníka nebo provozovatele.

Osvobození od platby za odvádění srážkových vod z pozemních komunikací a domácností je navrženo proto, aby nedocházelo ke zbytečným převodům peněz mezi obyvateli obcí, obcemi a vlastníky kanalizace. Osvobození se nevztahuje na provozní budovy, sklady a odstavné plochy vlastníků dálnic, silnic, místních a účelových komunikací veřejně přístupných. Vlastník kanalizace, případně její provozovatel má v případech osvobození od poplatků hrazeny náklady s odváděním srážkových vod v ceně za odvádění a čištění splaškových vod. Všichni obyvatelé tedy přispívají přibližně stejným dílem. Subjekty neosvobozené od platby za odvádění srážkových vod se podílejí na úhradě nákladů větším dílem. Lze konstatovat, že oproti stávajícímu stavu nedojde prakticky ke změně.

V současně platných právních předpisech nebylo jednoznačně stanoveno, zda osvobození jednotek protipožární ochrany z placení vodného a stočného se týká pouze požáru nebo se vztahuje i na požární výcvik. Požární výcvik byl vyloučen, neboť při něm lze používat jinou než pitnou vodu.

Vlastník vodovodu a kanalizace má podle § 8 odst. 10 a 11 právo na vodné a stočné a je tedy subjektem, který výpočet provádí, pokud je současně provozovatelem, nebo v této věci postupuje způsobem jím dohodnutým ve smlouvě podle § 8 odst. 2.

Hlava V

Krizová situace a veřejná služba

§ 21

Krizová situace

Podmínky nouzového zásobování pitnou vodou a nouzového odvádění odpadních vod za krizové situace upravují zvláštní právní předpisy, ²⁵⁾ v jejichž rámci provozovatelé vodovodů nebo kanalizací podle svých možností zabezpečují odborné služby

K § 21:

Ustanovení zajišťuje vazbu na zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a na krizový plán obce.

§ 22

Povinnost veřejné služby provozovatele vodovodu nebo kanalizace

(1) Veřejnou službou se pro účely tohoto zákona rozumí činnost provozovatele v oboru zásobování vodou a odvádění odpadních vod, která

- a) přesahuje zajišťování běžných služeb podle tohoto zákona a není smluvně zajištěna, zejména činnost při ohrožení veřejného zdraví, majetku a veřejného pořádku, nebo
- b) vznikla ztrátou schopnosti stávajícího provozovatele zajišťovat dodávku vody nebo odvádění odpadních vod podle tohoto zákona.

(2) Povinnost veřejné služby lze uložit provozovateli, který má k jejímu zajištění vytvořeny potřebné podmínky; tato povinnost vzniká rozhodnutím příslušného správního úřadu (§ 26 až 28). Jestliže řízení o uložení povinnosti veřejné služby zahájí více správních úřadů, platí, že řízení dokončí a rozhodnutí vydá ten správní úřad, který zahájil řízení jako první s tím, že jiný správní úřad zahájené řízení zastaví. Pokud řízení zahájí v tentýž den více správních úřadů, platí, že řízení dokončí a rozhodnutí vydá správní úřad vyššího stupně s tím, že jiný správní úřad zahájené řízení zastaví. O zahájených řízeních se správní úřady vzájemně informují. Rozhodnutí se vydává na dobu určitou, nejdéle však na dobu 6 měsíců. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

²⁵⁾Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

(3) Prokázané náklady vzniklé provozovateli, kterému byla rozhodnutím příslušného správního úřadu uložena povinnost veřejné služby, hradí tento správní úřad.

K § 22:

Účelem tohoto ustanovení je zajistit, aby činnosti spojené se zásobováním pitnou vodou, které je žádoucí zahájit bez jakékoliv prodlevy, nebyly vázány dlouhým smluvním řízením a mohly být uloženy každému provozovateli podle tohoto zákona, který má k zajištění takové činnosti prostředky.

Jde na příklad o případy, kdy je nutné dovážet vodu do některé obce bez vodovodu v období sucha nebo provozovatel podle tohoto zákona z ekonomických nebo technických důvodů či pro ztrátu oprávnění k provozování nemůže provozovat vodovod nebo kanalizaci a je žádoucí aby tuto činnost bezodkladně zajistil jiný provozovatel.

Hlava VI

Ochrana vodovodních řadů a kanalizačních stok

§ 23

Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

(1) K bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením se vymezují ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok (dále jen „ochranná pásma“).

(2) Ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok, určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma vodních zdrojů podle zvláštního zákona²⁶⁾ tímto nejsou dotčena.

(3) Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu

- a) u vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně, 1,5 m,
- b) u vodovodních řadů a kanalizačních stok nad průměr 500 mm, 2,5 m.

(4) Výjimku z ochranného pásma uvedeného v odstavci 3 může povolit v odůvodněných případech vodoprávní úřad. Při povolování výjimky přihledne vodoprávní úřad k technickým možnostem řešení při současném zabezpečení ochrany vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a k technickobezpečnostní ochraně zájmu dotčených osob.

(5) V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze

- a) provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo kanalizační stoce, nebo které by mohly ohrozit jejich technický stav nebo plynulé provozování,
- b) vysazovat trvalé porosty,
- c) provádět skládky mimo jakéhokoliv odpadu,
- d) provádět terénní úpravy,

jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

(6) Nežiská-li osoba, která hodlá provádět činnosti uvedené v odstavci 5, souhlas podle odstavce 5, může požádat vodoprávní úřad o povolení k těmto činnostem. Vodoprávní úřad může v těchto případech tyto činnosti v ochranném pásmu povolit a současně stanovit podmínky pro jejich provedení.

(7) Při porušení povinnosti stanovené v odstavci 5 nařídí obnovit předešlý stav pří-

²⁶⁾ § 30 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

slušný vodoprávní úřad u činnosti uvedené pod písm. b) a příslušný úřad podle zvláštních právních úprav²⁷⁾ u činností uvedených pod písm. a), c) a d).

(8) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2, je povinen na žádost poskytnout informaci žadateli o možném střetu jeho záměru s ochranným pásmem vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a další údaje podle zvláštního zákona.²⁸⁾ Při zasahování do terénu, včetně zásahů do pozemních komunikací nebo jiných staveb v ochranném pásmu, je stavebník, v jehož zájmu se tyto zásahy provádějí, povinen na svůj náklad neprodleně přizpůsobit nové úrovni povrchu veškerá zařízení a příslušenství vodovodního řadu a kanalizační stoky mající vazbu na terén, pozemní komunikaci nebo jinou stavbu. Tyto práce smí provádět pouze s vědomím a se souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

K § 23:

Důvodem ke zřízení institutu ochranných pásem vodovodů a kanalizací je jak jejich ochrana proti činnostem, které je mohou poškodit, nebo mohou značně ztížit jejich opravu. Tomu také odpovídá jejich rozměrově vymezení. Toto ustanovení není předpisem o prostorovém uspořádání inženýrských sítí v exponovaných místech jejich pokládky. Pro toto uspořádání platí příslušná česká technická norma.

Výjimka podle odstavce 4 je možná jen pro jednotlivé místem vymezené případy, kdy by jednání s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace mohlo z důvodu prodlevy vést k ohrožení života nebo zdraví lidí nebo ke značným škodám na majetku.

Povolení vodoprávního úřadu podle odstavce 6 je uvedeno pro případy, kdy vodoprávní úřad zjistí, že nesouhlas vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, nemá racionální důvody, nebo je v rozporu s veřejným zájmem, nebo žadatel je schopen při splnění daných podmínek vyloučit důvody zřízení ochranných pásem.

Skládkou podle odstavce 5 písm. c) je myšlena i dočasná skládka stavebního materiálu, kontejnerů, nebo zeminy v množství, které může být příčinou poruchy zařízení, nebo by v případě poruchy bylo příčinou ztížení podmínek rychlé, kvalitní a ekonomické opravy.

Ustanovení druhé věty odstavce 8 se týká např. šoupátkových a hydrantových poklopů, poklopů vodovodních a kanalizačních šachet.

²⁷⁾ Například zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

²⁸⁾ § 103 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

§ 24

Přeložky vodovodů a kanalizací

(1) Přeložkou vodovodu nebo kanalizace se rozumí dílčí změna jejich směrové nebo výškové trasy nebo přemístění některých prvků tohoto zařízení.

(2) Přeložku je možno provést jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace. Žádost o souhlas musí obsahovat stanovisko provozovatele. Tím nejsou dotčeny povinnosti vyplývající ze zvláštních právních předpisů.²⁹⁾

(3) Přeložku vodovodu nebo kanalizace zajišťuje na vlastní náklad osoba, která potřebu přeložky vyvolala, pokud zákon o pozemních komunikacích¹⁵⁾ nestanoví jinak.

(4) Vlastnictví vodovodu nebo kanalizace se po provedení přeložky nemění.

(5) Stavebník přeložky je povinen předat vlastníkovi vodovodu nebo kanalizace dokončenou stavbu po nabytí právní moci rozhodnutí o kolaudaci včetně příslušné dokumentace skutečného provedení stavby a souvisejících dokladů.

K § 24:

Cílem ustanovení je omezit četné spory, které vznikají při realizaci přeložek vodovodů nebo kanalizací v zájmu třetích osob. Za přeložku ve smyslu tohoto paragrafu se nepovažuje plánovaná rekonstrukce vodovodních řadů a stok, je-li stavebníkem vlastník vodovodních řadů nebo stok. Pro tento případ platí § 8 odst. 7.

²⁹⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hlava VII

Působnost orgánů veřejné správy

§ 25

Veřejnou správu na úseku vodovodů a kanalizací podle tohoto zákona vykonávají

- a) obce,
- b) okresní úřady,
- c) kraje,
- d) ministerstvo.

K § 25:

Toto ustanovení stanovuje, které orgány provádějí výkon veřejné správy v oblasti vodovodů a kanalizací. Jednotlivá ustanovení zákona pak blíže specifikují práva a povinnosti těchto orgánů. (Po II. fázi reformy veřejné správy by namísto okresních úřadů byly obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností.) Oproti dosavadní právní úpravě došlo k rozšíření orgánů veřejné správy na úseku vodovodů a kanalizací o obce a kraje.

§ 26

Obce

- a) v samostatné působnosti dbají o rozvoj vodovodů a kanalizací, odpovídající potřebám obce, zajištěním jeho zpracování do závazné části územně plánovací dokumentace obce v souladu s plánem rozvoje vodovodů a kanalizací,
- b) v samostatné působnosti vydávají obecně závazné vyhlášky ve věcech stanovených tímto zákonem (§ 9 odst. 11, § 20 odst. 4),
- c) v přenesené působnosti rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území obce, pokud obec není provozovatelem.

K § 26:

Zákon v tomto ustanovení přesně stanovuje povinnosti obcí v oblasti vodovodů a kanalizací. V písm. b) je zmocnění pro obce, ve kterých případech mohou vydat obecně závaznou vyhlášku. Podle § 9 odst. 11 může obec vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou upraví způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod podle místních podmínek. Podle § 20 odst. 4 může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. V obou případech se jedná o oprávnění obce (nikoli povinnost) obecně závaznou vyhláškou vydat. Rozhodnutí o vydání obecně závazné vyhlášky je čistě na rozhodnutí obce. Způsob a podmínky pro vydání obecně závazné vyhlášky jsou stanoveny zákonem č. 128/2000

Sb., o obcích (obecní zřízení). Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce je upraven též zákonem č. 128/2000 Sb. Nad výkonem samostatné působnosti obce vykonává dozor jen okresní úřad (§ 123 zákona č. 128/2000 Sb.); nad výkonem přenesené působnosti obce vykonává dozor okresní úřad není-li tímto výkonem pověřen podle zvláštního právního předpisu jiný úřad (§ 126 zákona č. 128/2000 Sb.).

§ 27

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonávají státní správu na úseku vodovodů a kanalizací okresní úřady jako vodoprávní úřady.

(2) Okresní úřady rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území okresu.

K § 27:

K odstavci 1

Toto ustanovení stanovuje orgán, který bude vykonávat funkci vodoprávního úřadu. V současné době to jsou okresní úřady. (Po II. fázi reformy veřejné správy bude v tomto případě okresní úřad nahrazen obecním úřadem s přenesenou rozšířenou působností.) Všude tam, kde zákon mluví o vodoprávních úřadech, má se na mysli místně příslušný okresní úřad. V některých případech je výkon státní správy na úseku vodovodů a kanalizací přenesen i na jiné orgány. V takovém případě je v zákoně výslovně stanoveno, který orgán a v jakém rozsahu výkon státní správy zajišťuje, např. v § 29 výkon státní správy prováděný Ministerstvem zemědělství.

K odstavci 2

Okresní úřady pro své území rozhodují o povinnosti veřejné služby podle § 22. O této povinnosti rozhodují též obce (podle § 26 písm. c)) a kraje (podle § 28 odst. 2 písm. a)), a to každý z těchto orgánů samostatně pro své území. Podrobný výklad viz k § 22. (Po II. fázi reformy veřejné správy by namísto okresních úřadů tuto povinnost vykonávaly pro svůj správní obvod obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností.)

§ 28

(1) Kraje v samostatné působnosti zabezpečují zpracování a schvalování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací podle § 4.

(2) Kraje v přenesené působnosti rozhodují

- a) o povinnosti veřejné služby podle § 22 na území kraje,
- b) vedou evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích podle § 5,
- c) vydávají povolení provozovat vodovod a kanalizaci podle § 6.

K § 28:

Ustanovení tohoto paragrafu vymezuje samostatnou a přenesenou působnost krajů v oblasti vodovodů a kanalizací. Dozor nad výkonem samostatné působnosti krajů vykonává Ministerstvo vnitra ve spolupráci s věcně příslušnými ústředními správními úřady (§ 81 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.). Podrobná ustanovení o výkonu dozoru jsou obsažena v § 81 až 91 zákona č. 129/2000 Sb. Dozor nad výkonem přenesené působnosti krajů vykonává vždy příslušné ministerstvo, v případě vodovodů a kanalizací se jedná o Ministerstvo zemědělství. Ministerstvo zemědělství na úseku vodovodů a kanalizací zejména přezkoumává rozhodnutí kraje vydaná na úseku přenesené působnosti kraje ve správním řízení. Jaká rozhodnutí vydává kraj v přenesené působnosti stanovuje odstavec 2 písm. a) a c) tohoto ustanovení. Ministerstvo zemědělství dále kontroluje, zda kraj v přenesené působnosti řádným způsobem vede evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích (odstavec 2 písm. b) tohoto ustanovení). Vztah mezi ministerstvy a kraji je upraven v § 92 a 93 zákona č. 129/2000 Sb.

§ 29

Ministerstvo

- a) vede ústřední evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích,
- b) je pro účely tohoto zákona odvolacím orgánem pro rozhodnutí vydaná krajským úřadem,
- c) vede seznam technických auditorů (§ 38),
- d) zajišťuje zpracování koncepcí rozvoje vodovodů a kanalizací na území státu a zpracování plánů pro zlepšování jakosti surové vody,
- e) zabezpečuje informační systém na úseku vodovodů a kanalizací pro podporu výkonu veřejné správy a poskytování informací,
- f) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti vodovodů a kanalizací.

K § 29:

Toto ustanovení je výčtem působností Ministerstva zemědělství jako Ústředního správního úřadu v oblasti vodovodů a kanalizací.

§ 30

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost správních úřadů na úseku vodovodů a kanalizací se řídí místem, kde se vodovod nebo kanalizace nacházejí.

(2) Jestliže se vodovod nebo kanalizace nacházejí na území obvodů více správních úřadů, je místně příslušný správní úřad, v jehož územním obvodu leží převažující část vodovodu nebo kanalizace. Spory o místní příslušnost rozhoduje nejbližší spo-

lečně nadřízený správní úřad na návrh správního úřadu nebo účastníka řízení. Na rozhodování sporů o místní příslušnosti se nevztahuje správní řád.

K § 30:

Toto ustanovení stanovuje, který správní úřad je místně příslušný k rozhodování podle tohoto zákona na úseku vodovodů a kanalizací. Místně příslušný je tedy vždy ten správní úřad, v jehož územním obvodu se vodovod nebo kanalizace nacházejí. Ve druhém odstavci je upřesněno, jakým způsobem se má postupovat, pokud se vodovod nebo kanalizace nacházejí v územním obvodu více správních úřadů. Účastníkem řízení, a tedy osobami oprávněnými podat návrh na rozhodnutí o sporu o místní příslušnost, jsou ty správní úřady, v jejichž územním obvodu se vodovod nebo kanalizace nacházejí nebo osoby, o jejichž právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, nebo jejichž práva, právech chráněné zájmy či povinnosti mohou být rozhodnutím dotčeny.

§ 31

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupují správní úřady v řízení podle tohoto zákona podle správního řádu.²⁰⁾

(2) Rozhodnutí o povinnosti veřejné služby podle § 22 je vykonatelné dnem doručení povinnému účastníku řízení.

K § 31:

V řízení, v němž o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob rozhodují v oblasti vodovodů a kanalizací orgány státní správy nebo orgány územní samosprávy se obecně postupuje podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Rozmanitost podnětů v oblasti vodovodů a kanalizací si však v některých případech vynutila, aby byly stanoveny určité odchylky či dokonce plné vyloučení obecné právní úpravy, tedy od správního řádu. Je tomu tak např. v § 30 odst. 2 – rozhodování o sporech mezi správními úřady. V tomto případě je správní řád zcela vyloučen, nebo § 22 odst. 2 – v tomto případě jde o úpravu postupu správních úřadů v případě zahájení správního řízení více správními úřady, nebo odstavce 2 tohoto ustanovení – vykonatelnost rozhodnutí o povinnosti veřejné služby podle § 22 je zde vázáno na den doručení povinnému účastníku, tedy osobě, které je tímto rozhodnutím uložena povinnost veřejné služby podle § 22 (rozhodnutí se doručuje do vlastních rukou, přičemž dnem doručení se podle správního řádu rozumí den, kdy bylo rozhodnutí účastníkem převzato od doručovatele, popřípadě vyzvednuto na poště; pokud účastník odmítne rozhodnutí převzít, je den doručení ten den, kdy k tomuto odmítnutí převzetí došlo; pokud je rozhodnutí uloženo na poště, je účastník povinen si jej vyzvednout do tří dnů od uložení, pokud se tak nestane, je poslední den této lhůty dnem doručení rozhodnutí; blíže o doručování viz § 24 až 26 správního řádu).

Hlava VIII

Sankce

§ 32

Okresní úřad (krajský úřad) uloží pokutu až do výše 500 000 Kč

- a) vlastníku vodovodu nebo kanalizace, který neplní povinnosti stanovené v § 5 odst. 1, 2 nebo 3, § 8 odst. 1 nebo 5 nebo § 14 odst. 3,
- b) provozovateli, který neplní povinnosti stanovené v § 6 odst. 8, § 9 odst. 1, 3 nebo 4, § 13 odst. 3, § 14 odst. 4, § 17 odst. 3, § 20 odst. 8 nebo § 22,
- c) vlastníku vodovodu nebo kanalizace nebo provozovateli, který nesplní povinnosti stanovené v § 8 odst. 4, 8 nebo 9, § 23 odst. 8 nebo maří výkon dozoru podle § 37 nebo výkon technického auditu podle § 38,
- d) právnické nebo fyzické osobě, která provozuje vodovod nebo kanalizaci bez povolení podle § 6,
- e) právnické osobě, která nedodržuje povinnosti stanovené v § 23 odst. 5.

K § 32:

Za nesplnění či porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona budou provozovatelům nebo vlastníkům vodovodu nebo kanalizace, nebo i fyzickým a právnickým osobám ukládány pokuty, a to až do výše 500 000 Kč. Jednotlivé správní delikty jsou uvedeny v písmenech a) až e). V jednotlivých písmenech je uvedeno několik povinností, za jejichž neplnění může být uložena pokuta. K uložení pokuty postačuje porušení pouze jedné z nich. Naopak, pokud dojde k porušení všech povinností uvedených pod jedním písmenem, nelze sčítat maximální výši pokuty (tedy 500 000 Kč) za porušení jednotlivých ustanovení zákona. Zákon stanovuje pro vyšší pokuty pouze její maximální hranici, tzn., že při ukládání pokut se musí postupovat vždy individuálně, a to zejména s přihlédnutím k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž k tomuto jednání došlo (§ 34 odst. 3). Vždy tedy bude záležet na individuálním posouzení konkrétního případu, v jaké výši bude pokuta uložena. Pokuta však nesmí přesáhnout výši 500 000 Kč.

Uložení pokuty neznamená, že by tím byl protiprávní stav vzat na vědomí. Pokud byla porušením povinnosti stanovené zákonem způsobena škoda, uložení pokuty nezabavuje toho, kdo škodu způsobil, odpovědnosti nahradit vzniklou škodu podle obecných právních předpisů o odpovědnosti za škodu (§ 420 a násl. občanského zákoníku). Uložení pokuty také nezabavuje toho, komu byla uložena, povinnosti odstranit protiprávní stav, za který mu byla pokuta uložena. Zpravidla bývá součástí rozhodnutí o uložení pokuty i povinnost ve stanovené lhůtě protiprávní stav odstranit. Pokud nedojde k odstranění protiprávního stavu v této lhůtě, je orgán, který uložil pokutu, oprávněn uložit pokutu další, a to podle § 34 odst. 1.

Správní řízení o udělení pokuty zahajuje a rozhodnutí vydává okresní úřad. (II. fáze reformy veřejné správy počítá, že v tomto případě nahradí okresní úřad krajský úřad.) Na řízení o ukládání pokut se vztahuje zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

§ 33

Okresní úřad uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě, která je podnikatelem, dopustí-li se v souvislosti se svým podnikáním toho, že

- a) neoprávněně odebírá vodu z vodovodu (§ 10 odst. 1) nebo neoprávněně vypouští odpadní vody do kanalizace (§ 10 odst. 2),
- b) nesplní nebo poruší povinnosti vlastníka vodovodní nebo kanalizační přípojky uvedené v § 3 odst. 4 nebo 5,
- c) nesplní nebo poruší povinnosti odběratele stanovené v § 15, § 17 odst. 2, § 18 odst. 2 a 4 nebo § 19 odst. 1 až 3,
- d) nedodrží povinnosti stanovené v § 23 odst. 5,
- e) při přerušení nebo omezení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod postupuje v rozporu s podmínkami tohoto přerušení nebo omezení stanovených podle § 9 odst. 8,
- f) vypustil nebo vypouští do kanalizace látky, které nejsou odpadními vodami,
- g) poškodí vodovod nebo kanalizaci, nebo jejich součásti či příslušenství, nebo
- h) neoprávněně manipuluje se zařízením vodovodů nebo kanalizací.

K § 33:

Ukládání pokut podle tohoto ustanovení přichází v úvahu jen u podnikatelských subjektů, které svým jednáním v souvislosti s podnikáním porušily zákon v ustanoveních zde uvedených (narozdíl od § 32, kde může být pokuta uložena i fyzické osobě, která není podnikatelem, ale provozuje neoprávněně vodovod nebo kanalizaci). Zákon tedy výslovně požaduje u fyzických osob splnění podmínky, že tato osoba je podnikatelem (jinak nelze pokutu podle tohoto ustanovení uložit). Podnikatelem se rozumí každá osoba, která odpovídá definici podnikatele uvedené v § 2 odst. 2 obchodního zákoníku. Další podmínkou, aby mohla být uložena pokuta podle tohoto ustanovení je, že právnické nebo fyzické osoby, které jsou podnikateli, se musí protiprávního jednání dopustit v souvislosti se svým podnikáním. Nelze tedy podle tohoto ustanovení postihnout osoby, které sice jsou podnikateli, ale porušení povinností uvedených v tomto ustanovení se dopustily jakožto občané a nikoliv v souvislosti se svým podnikáním.

Jednotlivé správní delikty jsou uvedeny v písmenech a) až h), přičemž za porušení kteréhokoliv z těchto ustanovení může být uložena pokuta až do výše 1 mil. Kč. I zde platí podmínka, že při ukládání pokut se musí postupovat vždy individuálně, a to zejména s přihlédnutím k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům pro-

tiprávního jednání a k okolnostem, za nichž k tomuto jednání došlo (§ 34 odst. 3). Uložení pokuty neznamená, že by tím byl protiprávní stav vzat na vědomí. Pokud byla porušením povinnosti stanovené zákonem způsobena škoda, uložení pokuty nezabavuje toho, kdo škodu způsobil, odpovědnosti nahradit vzniklou škodu podle obecných právních předpisů o odpovědnosti za škodu (§ 420 a násl. občanského zákoníku). Uložení pokuty také nezabavuje toho, komu byla uložena, odstranit protiprávní stav, za který mu byla pokuta uložena. Zpravidla bývá součástí rozhodnutí o uložení pokuty i povinnost ve stanovené lhůtě protiprávní stav odstranit. Pokud nedojde k odstranění protiprávního stavu v této lhůtě, je orgán, který uložil pokutu, oprávněn uložit pokutu další, a to podle § 34 odst. 1.

Správní řízení o udělení pokuty zahajuje a rozhodnutí vydává okresní úřad. (II. fáze reformy veřejné správy počítá, že v tomto případě nahradí okresní úřad krajský úřad.) I v tomto případě se při ukládání pokut podle tohoto ustanovení postupuje podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

§ 34

(1) Za opakované protiprávní jednání uvedené v § 32 a 33 lze uložit pokutu až do výše dvojnásobku horní hranice pokut v těchto ustanovení uvedených.

(2) Protiprávní jednání je opakované, pokud se ho právnická nebo fyzická osoba dopustila v době do 1 roku od právní moci rozhodnutí, jímž jí byla uložena pokuta za předchozí protiprávní jednání podle § 32 nebo 33.

(3) Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž k tomuto jednání došlo.

K § 34:

K odstavci 1 a 2

Podle tohoto ustanovení může být uložen až dvojnásobek horní hranice pokut uvedených v § 32 a 33, ale jen v případě, že dojde k opakovanému porušení povinnosti, za kterou byla již pokuta uložena. Toto ustanovení má především za cíl hrozbu pro ty, kterým byla uložena pokuta podle § 32 nebo § 33, aby se nedopustili protiprávního jednání znovu. Podmínkou pro to, aby bylo možné uložit pokutu podle tohoto ustanovení, je

1. opakované porušení povinností, za kterou byla v minulosti uložena pokuta podle § 32 nebo 33,
2. rozhodnutí o uložení pokuty (první) již nabylo právní moci, tzn. že proti tomuto rozhodnutí již není přípustné odvolání,
3. opakované protiprávní jednání bylo spácháno do 1 roku od data nabytí právní moci rozhodnutí.

Maximální hranice výše pokuty je stanovena na dvojnásobek maximální výše

pokuty uvedené v § 32 nebo 33. To, jaká bude výše pokuty za opakované porušení povinnosti, je na uvážení orgánu, který pokutu ukládá, přičemž při uložení pokuty by měl tento orgán přihlídnout zejména k závažnosti a následkům protiprávního jednání a též k odůvodnění, proč k opakovanému protiprávnímu jednání došlo. Místně příslušným orgánem k uložení pokuty je stejný orgán, který uložil pokutu předchozí, tedy okresní úřad (po reformě veřejné správy krajský úřad).

K odstavci 3

Toto ustanovení je společné pro všechny pokuty ukládané podle § 32, 33 nebo 34 odst. 1. Jde o ustanovení, které obsahuje obecná kritéria, podle nichž se v konkrétním případě určí výše pokuty, která je v § 32 a 33, popř. též § 34 odst. 1 stanovena pouze horní hranicí výše pokuty.

§ 35

(1) Místně příslušným k ukládání pokut podle § 32 až 34 je okresní úřad, v jehož správním území došlo k protiprávnímu jednání.

(2) Pokutu lze uložit do 1 roku ode dne, kdy orgán oprávněný k jejímu uložení protiprávní jednání zjistil, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k tomuto jednání došlo.

(3) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(4) Pokuty jsou příjmem orgánu, který je uložil.

K § 35:

K odstavci 1

K ukládání pokut podle § 32, 33 a 34 odst. 1 je oprávněn okresní úřad (po reformě veřejné správy se předpokládá, že v této části nahradí okresní úřady krajské úřady). Okresní úřad zahájí správní řízení podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a to z vlastního podnětu nebo z podnětu dozorového orgánu uvedeného v § 37. Jde o orgány, které jsou zákonem přímo pověřeny k tomu, aby vykonávaly dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona. Konkrétně to jsou vodoprávní úřady a ministerstvo. Vodoprávním úřadem je okresní úřad (§ 27 odst. 1), přičemž po reformě veřejné správy by tuto činnost měly vykonávat obecní úřady s přenesenou rozšířenou působností.

Pokuta musí být zaplacená do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí vodoprávního úřadu o jejím uložení nabylo právní moci. Lhůta počíná běžet den následující po dni, kdy rozhodnutí nabylo právní moci. V ostatním platí zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), např. možnost odvolání se proti rozhodnutí o uložení pokuty.

Pokuty jsou příjmem vodoprávních úřadů. Účelem tohoto ustanovení je motivace vodoprávních úřadů, aby prováděly častou kontrolu nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, ale i to, že část finančních prostředků získaných z pokut může být využita např. i pro potřeby vodního hospodářství.

Hlava IX

Ochrana odběratele, dozor, technický a ekonomický audit

§ 36

Ochrana odběratele

(1) Pokud je pozemek nebo stavba připojena na vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, vzniká odběrateli nárok na uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5. Tento nárok nevzniká, pokud se okolnosti, za kterých došlo k povolení připojení na vodovod nebo kanalizaci, změnilly natolik, že nejsou splněny podmínky pro uzavření této smlouvy na straně odběratele.

(2) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud byl k uzavírání smluv podle § 8 odst. 5 smluvně pověřen, nesmí při uzavírání smlouvy podle § 8 odst. 5 jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat.

(3) Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, je-li vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smluvně pověřen, je povinen sdělit obci, v jejímž obvodu zajišťuje provoz, pokud obec není sama vlastníkem vodovodu nebo kanalizace, podmínky pro uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5. Podmínky musí obsahovat zejména údaje o

- a) jakosti dodávané vody a míře znečištění odváděných odpadních vod,
- b) výši vodného a stočného, pravidlech pro jejich stanovení a způsob vyúčtování,
- c) rozsahu a podmínkách odpovědnosti za vady, způsobu a místě jejich uplatnění, včetně nároků vyplývajících z této odpovědnosti (reklamační řád),
- d) možnostech přerušení nebo omezení dodávky vody a odvádění odpadních vod a o podmínkách náhradních dodávek vody a náhradního odvádění odpadních vod; dojde-li k tomuto přerušení, o způsobu informování osob, které tyto služby využívají,
- e) smluvních pokutách.

(4) Obec zajistí, aby veřejnosti byly zpřístupněny informace o podmínkách k uzavření smlouvy podle § 8 odst. 5, uvedených v odstavci 3.

(5) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen každoročně nejpozději do 30. června zveřejnit úplné informace o celkovém vyúčtování všech položek, které v uplynulém roce do vodného a stočného kalkuloval, a jejich skutečnost porovnat s položkami v pravidlech pro stanovení výše vodného a stočného pro daný rok. Vykázaný rozdíl je oprávněně vyúčtovat, přeplatek je povinen vrátit.

(6) Provozovatel je povinen po zjištění zhoršení jakosti dodávané pitné vody bez

prodlení toto oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví, a v případě, že tento orgán dodávanou vodu prohlásí za nepitnou, bez prodlení o tom informovat odběratele.

(7) Provozovatel je povinen jednou ročně zveřejňovat jasné a úplné informace o výpočtu ceny vody ²³⁾ včetně vyčíslení a zdůvodnění všech ekonomicky oprávněných nákladů.

K § 36:

V podmínkách přirozeného monopolu, kterým jsou činnosti spojené s dodávkou vody a odváděním a čištěním odpadních vod, je žádoucí zavést některé povinnosti vlastníků vodovodů a kanalizací a jejich provozovatelů související s ochranou odběratele.

K odstavci 1

Toto ustanovení zaručuje odběrateli nárok na uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5, tj. smlouvy uzavřené mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a odběratelem o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod, pokud je jeho pozemek nebo stavba připojena na vodovod nebo kanalizaci. Toto právo odběratele je již zakotveno v § 8 odst. 5. Právo na uzavření smlouvy vzniká jen tehdy, je-li připojení na vodovod či kanalizaci v souladu s platnými právními předpisy. Smlouva musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná. Věta druhá odstavce 1 částečně oslabuje toto právo odběratele, a to v případě, že by na jeho straně došlo k významným změnám okolností, za kterých bylo povoleno připojení na vodovod nebo kanalizaci. V tomto případě nemusí být písemná smlouva uzavřena. Podmínkou však je, aby ke změně těchto okolností došlo jednoznačně na straně odběratele.

K odstavci 2

Toto ustanovení ukládá vlastníku nebo provozovateli vodovodu nebo kanalizace, aby při uzavírání smlouvy podle § 8 odst. 5 postupovali v souladu s dobrými mravy, zejména, aby odběratele nediskriminovali. Při uzavírání smlouvy podle § 8 odst. 5 platí obecná ustanovení o právních úkonech obsažená v § 34 až 42a občanského zákoníku a též povinnost při uzavírání smluv podle § 43 občanského zákoníku, a sice, že „účastníci jsou povinni dbát, aby při úpravě smluvních vztahů bylo odstraněno vše, co by mohlo vést ke vzniku sporů“. Podle ustanovení § 39 občanského zákoníku jsou neplatné ty právní úkony, které svým obsahem nebo účelem odporují zákonu nebo jej obcházejí anebo se přiči dobrým mravům. Povinnost uzavírat smlouvu v souladu s dobrými mravy je tedy zakotvena jak v obecném právním předpise (občanský zákoník), tak v předpise zvláštním, kterým je tento zákon. Dobré mravy jsou zde specifikovány tím, že odběratel nesmí být diskriminován. Za diskriminaci lze považovat každé jednání ze strany vlastníka nebo provozovatele, které bude nad rámec stanovený zákonem ukládat povinnosti odběrateli, který s nimi nebude souhlasit, nebo nebude mít možnost se k nim vyjádřit či dosáhnout jejich změny. Pokud tedy odběratel při předložení návrhu

smlouvy podle § 8 odst. 5 nebude s některými ustanoveními souhlasit, je vlastník či provozovatel povinen o sporných ustanoveních s odběratelem jednat tak, aby došlo k dohodě stran. Vlastník či provozovatel však nesmí při jednání uplatňovat své nadřazené postavení a nesmí činit úkony, ze kterých by jeho nadřazené postavení vyplývalo. Například lze považovat za diskriminující, pokud vlastník či provozovatel rozešle poštou návrhy smluv jednotlivým odběratelům se lhůtou, do které mají odeslat zpět podepsané smlouvy a s nesplněním tohoto požadavku spojit nějaká opatření, která by byla na úkor odběratele. Odběrateli musí být vždy dána možnost se ke smlouvě vyjádřit a případně požadovat vysvětlení jednotlivých ustanovení či jejich změnu.

K odstavci 3

Toto ustanovení ukládá vlastníku či provozovateli vodovodu nebo kanalizace povinnost sdělit podmínky pro uzavření písemné smlouvy podle § 8 odst. 5 obci, v jejímž obvodu zajišťuje vodovod nebo kanalizaci. Údaje, které je vlastník nebo provozovatel povinen obci sdělit, jsou uvedeny v písmenech a) až e). Pokud je vlastníkem nebo provozovatelem obec sama, musí tyto podmínky zveřejnit také, což vyplývá z odstavce 4.

K odstavci 4

Zde je uložena povinnost obce, aby svým občanům zpřístupnila informace o podmínkách k uzavření smlouvy podle § 8 odst. 5. To jakým způsobem toto obec učiní, je ponecháno v její kompetenci. V každém případě musí být informace zveřejněny takovou formou, aby měl každý občan možnost se s nimi seznámit. Podmínky by tedy měly být zpřístupněny na místech, která jsou přístupná i v jinou dobu, než-li v pracovní dny či pracovní dobu. Vhodná forma je např. úřední deska (nejlépe krytá, tak aby nemohlo dojít ke stržení či poničení podmínek), uveřejnění v místním tisku či umístění na místech, kde se občané často vyskytují, nebo kombinace několika způsobů zveřejnění.

K odstavci 5

Toto ustanovení stanovuje další povinnost pro vlastníka vodovodu nebo kanalizace (tato povinnost musí být splněna přímo vlastníkem, i když provozem vodovodu nebo kanalizace pověřil jinou osobu – provozovatele), a to zveřejnit každoročně vyúčtování všech položek, které měly vliv na výši ceny vodného a stočného. Tato povinnost musí být splněna nejpozději do 30. června každého následujícího roku. Vlastník je dále povinen toto vyúčtování srovnat s položkami v pravidlech pro stanovení výše vodného a stočného pro daný rok. Všechny tyto údaje musí být srozumitelně a čitelně zveřejněny na veřejně přístupném místě. Zákon sice vlastníku přímo nestanovuje formu, jakou má zveřejnění mít, ale lze se domnívat, že se musí jednat o takovou formu, která splní zákonný požadavek „veřejnosti těchto údajů“.

Rozdíl, který vznikne porovnáním účtování vlastníka s položkami v pravidlech pro stanovení výše vodného a stočného musí být jednotlivým odběratelům vyúčtován.

K odstavci 6

Toto ustanovení stanovuje povinnost pouze provozovateli vodovodu, a to z toho důvodu, že tento je prvním, který se dozví o tom, že kvalita dodávané pitné vody se zhoršila. Z pohledu ochrany zdraví všech odběratelů je nezbytné, aby provozovatel bez prodlení tuto skutečnost - zhoršení kvality pitné vody - ohlásil orgánům ochrany veřejného zdraví. Orgány ochrany veřejného zdraví jsou vymezeny v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Podle tohoto zákona to jsou Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, krajské hygieny a okresní hygieny. Pokud některý z těchto orgánů prohlásí vodu za nepitnou, je provozovateli uložena povinnost informovat odběratele o tom, že jimi odebíraná voda je nepitná. V případě, že by z této vody hrozilo ohrožení zdraví lidí, je provozovatel povinen okamžitě přerušit dodávku vody (§ 9 odst. 5) a zajistit odběratelům náhradní zdroj pitné vody (§ 9 odst. 8).

K odstavci 7

Cenu vodného a stočného stanovuje vlastník vodovodu nebo kanalizace a cenu za vodu stanovuje provozovatel vodovodu. Tomu je tímto ustanovením uložena povinnost jednou ročně zveřejnit informace o výpočtu ceny vody. Tyto informace musí obsahovat vyčíslení a zdůvodnění všech ekonomicky oprávněných nákladů, které provozovatel zahrnul do ceny vody. Zákon tedy požaduje nejen uvedení všech nákladů, ale i zdůvodnění, proč byly jednotlivé náklady do výše ceny zahrnuty. Zveřejněné informace musí být jasné a úplné, tzn. že musí být jednak srozumitelné a jednak v takové podobě, aby z nich bylo zjištělné, jakým způsobem provozovatel dospěl ke konečné výši ceny vody. Zákon sice provozovateli přímo nestanovuje formu, jakou má zveřejnění mít, ale lze se domnívat, že se musí jednat o takovou formu, která splní zákonný požadavek „veřejnosti těchto údajů“, tzn. že musí být umístěny na místě, které je běžně veřejnosti dostupné. Lze se domnívat, že informace mohou být zveřejněny i na internetu. V ostatním viz výklad k ustanovení § 20 zákona.

§ 37**Dozor**

- (1) Dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, předpisů a rozhodnutí podle něj vydaných vykonávají vodoprávní úřady.
- (2) Vrchní dozor na tomto úseku vykonává ministerstvo.
- (3) Práva a povinnosti zaměstnanců úřadů při výkonu dozoru podle odstavců 1 a 2 se řídí zvláštním zákonem.³⁰⁾

³⁰⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

K § 37:**K odstavci 1**

Státním dozorem nad dodržováním ustanovení tohoto zákona jsou pověřeny vodoprávní úřady, kterými jsou okresní úřady (§ 27 odst. 1). Po reformě státní správy se počítá s přechodem této pravomoci na obecní úřady s přenesenou rozšířenou působností. Vodoprávní úřady mají tedy funkci dozorovou, rozhodovací, kontrolní a sankční. Vodoprávní úřady jsou oprávněny provádět kontrolu u vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací a na základě případného zjištění nedostatků zahajují správní řízení o udělení pokuty podle § 32 nebo 33. Po reformě veřejné správy budou vodoprávními úřady obecní úřady s přenesenou rozšířenou působností a k ukládání pokut budou oprávněny jen krajské úřady. Prakticky to znamená, že obecní úřady s přenesenou rozšířenou působností budou dávat podnět k zahájení správního řízení o uložení pokuty, a to krajskému úřadu, který bude oprávněn pokuty ukládat.

K odstavci 2

Vrchní dozor vykonává Ministerstvo zemědělství. To je oprávněno kontrolovat nejen dodržování ustanovení tohoto zákona, tzn. fyzické a právnické osoby působící na úseku vodovodů a kanalizací, ale je též oprávněno dohlížet na vodoprávní úřady, zda kontrolu podle tohoto zákona náležitě vykonávají. Při zjištění nedostatků je Ministerstvo zemědělství oprávněno ukládat opatření vedoucí k jejich odstranění. Takové opatření, pokud bude směřovat vůči fyzické nebo právnické osobě musí mít formu rozhodnutí vydaného ve správním řízení, tedy podle správního řádu. Pokud budou zjištěny nedostatky v činnosti vodoprávních úřadů, pak opatření vedoucí k odstranění zjištěných nedostatků bude mít formu upozornění, závěru z provedené kontroly apod. adresované vedoucímu vodoprávního úřadu. Podle § 114 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách může vykonávat dozor nad vodovody a kanalizacemi jako vodními stavbami též Česká inspekce životního prostředí, a to podle zákona o vodách.

K odstavci 3

Výkon dozoru podle tohoto ustanovení je podřízen zákonu č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona musejí postupovat osoby provádějící kontrolu, tedy zaměstnanci nejen vodoprávních úřadů, ale i zaměstnanci ministerstva. Zákon o státní kontrole striktně stanovuje jednotlivá práva a povinnosti osob provádějících kontrolu.

§ 38**Technický audit**

- (1) Technický audit vodovodů a kanalizací (dále jen „technický audit“) je specializovaná odborná činnost sloužící ke kontrole technického stavu vodovodů a kanali-

zací, oprávněnosti vynaložených provozních nákladů, jakož i pořizovacích nákladů a nákladů navrhovaného rozvoje vodovodů a kanalizací.

(2) O provedení technického auditu rozhoduje ministerstvo na návrh obce, vlastníka nebo provozovatele vodovodu nebo kanalizace, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstva financí, orgánu kraje nebo okresního úřadu. Vlastník i provozovatel vodovodu nebo kanalizace jsou povinni poskytnout k provedení technického auditu potřebné údaje.

(3) Výsledkem technického auditu je zpráva se zjištěními a doporučeními ke zlepšení hospodárnosti provozu nebo rozvoje vodovodů a kanalizací.

(4) Technický audit je zpracován na náklady toho, kdo jej navrhl. Zpráva o technickém auditu se předává tomu, kdo jej navrhl, a ministerstvu.

(5) K provedení technického auditu vybere jeho navrhovatel technického auditora ze seznamu technických auditorů, vedeného ministerstvem. Ministerstvo запиše na dobu 7 let do seznamu technických auditorů odborně způsobilou osobu, která má vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obor vodovodů a kanalizací, praxi 10 let v tomto oboru a byla vybrána komisí jmenovanou ministerstvem.

(6) Obsah a využití technických auditů a bližší podmínky pro zápis odborně způsobilé fyzické osoby do seznamu technických auditorů stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Pro osoby určené ministerstvem k provedení technického auditu platí ustanovení § 37 odst. 3 obdobně.

K § 38:

K ochraně odběratele, vlastníka vodovodů nebo kanalizace i provozovatele má sloužit technický audit. Státní dozor ani ekonomický audit nemůže posoudit, zda vodovod nebo kanalizace jsou schopné provozu, zda náklady zahrnované do ceny jsou skutečně oprávněné či zda nedochází k poškozování obce, odběratele, vlastníka vodovodu nebo kanalizace popřípadě provozovatele nekvalitním a neekonomickým provozem, neuváženým, neekonomickým a technicky nevhodným rozvojem oboru v obci, špatným stavem vodovodů a kanalizací, zanedbáváním péče, oprav a rekonstrukcí vodovodů a kanalizací. Posouzení těchto otázek vyžaduje přístup ke všem dostupným informacím všech subjektů. Aby nedocházelo ke zneužití, navrhuje se, aby audit vyhlásilo Ministerstvo zemědělství. Navrhuje se, aby zpracování hradil ten, kdo si jej vyžádal. Tím se má omezit zneužití a množství zpracovávaných technických auditů.

Zpracování technického auditu vyžaduje mimořádně technicky i ekonomicky fundovaného pracovníka s velkými zkušenostmi a vysokým morálním kreditem. Z tohoto důvodu je navrženo, aby pověření odborně způsobilých osob pro zpracování auditu provádělo Ministerstvo zemědělství.

Hlava X

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 39

(1) Vlastníci kanalizací, pro jejichž kanalizaci nebyl schválen kanalizační řád, jsou povinni jej zpracovat a předložit vodoprávnímu úřadu ke schválení do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Vlastníci kanalizací, pro jejichž kanalizaci byl schválen kanalizační řád podle dosavadních právních předpisů, jsou povinni zpracovat a předložit vodoprávnímu úřadu ke schválení nový kanalizační řád nejpozději do 31. března 2004.

(3) Fyzické a právnické osoby, oprávněné k podnikání na základě živnostenského oprávnění pro koncesovanou živnost „Provozování vodovodů a kanalizací“, které toto oprávnění získaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou v provozování živnosti pokračovat nejpozději do 31. března 2004, pokud jim na základě jejich žádosti krajský úřad nevydá povolení podle § 6 před tímto datem. Bez ohledu na ustanovení předchozí věty příslušný živnostenský úřad vydá bez žádosti těmto osobám ve lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nový živnostenský list.

(4) Vodovody a kanalizace, které byly podle dosavadních právních předpisů veřejnými vodovody a veřejnými kanalizacemi a splňují podmínky stanovené v § 1, jsou vodovody a kanalizacemi podle tohoto zákona. V pochybnostech rozhoduje ministerstvo.

(5) Plán rozvoje vodovodů a kanalizací musí být zpracován a schválen nejpozději do 31. prosince 2004.

(6) Povinnost bezplatně předat vodoprávnímu úřadu vybrané údaje z majetkové evidence a z provozní evidence podle § 5 odst. 3 musí být poprvé splněna nejpozději do 31. ledna 2004.

(7) Povinnost vlastníka vodovodu nebo kanalizace uzavřít smlouvu s odběratelem podle § 8 odst. 5 a § 36 odst. 1 musí být splněna nejpozději do 31. prosince 2003.

K § 39:

K odstavci 1

Zákon stanovuje, že pro nové stavby kanalizace musí být před jejich kolaudací zajištěno zpracování kanalizačního řádu podle § 14 odst. 3 (blíže viz výklad k tomuto ustanovení). Tuto povinnost má vlastník kanalizace. Toto přechodné ustanovení řeší situaci u kanalizací, které byly zkolaudovány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Účelem přechodného ustanovení je zajištění povinnosti vlastníkům kanalizací, kterým nebyl podle dosavadních právních předpisů schvá-

len kanalizační řád, zpracovat a předložit vodoprávnímu úřadu ke schválení nový kanalizační řád. Vlastníci kanalizací jsou povinni tuto povinnost splnit do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Vodoprávní úřady při schvalování kanalizačního řádu postupují podle správního řádu.

K odstavci 2

Toto přechodné ustanovení se týká těch vlastníků kanalizací, kterým byl podle dosavadních právních předpisů jejich kanalizační řád schválen. I přesto, že jim byl schválen, jsou povinni zpracovat a předložit nový kanalizační řád, splňující požadavky nové právní úpravy (§ 14 odst. 3 a 5 zákona a § 23 a 24 vyhlášky), a to nejpozději do 31. března 2004. Nový kanalizační řád předkládají ke schválení vodoprávnímu úřadu. Při schvalování kanalizačního řádu se postupuje podle správního řádu. Vodoprávní úřad vydá rozhodnutí o schválení kanalizačního řádu ve lhůtě stanovené správním řádem. Proti tomuto rozhodnutí má vlastník kanalizace právo se odvolat ve lhůtě stanovené správním řádem.

K odstavci 3

Všichni provozovatelé provozující vodovod nebo kanalizaci podle dosavadních právních předpisů mohou dnem nabytí účinnosti zákona požádat krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace podle § 6 zákona. Na toto povolení je právní nárok, tzn. že splněním všech podmínek uvedených v § 6 zákona musí krajský úřad toto povolení vydat. Vzhledem k tomu, že povolení podle § 6 bude vydáno pouze osobě, která má živnostenský list „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“, tedy nikoli koncesi, nelze žádost o toto povolení podat dříve než živnostenský úřad vystaví nové živnostenské listy. § 39 odst. 3 ukládá povinnost živnostenským úřadům vydat nové živnostenské listy do 1 roku od nabytí účinnosti zákona. Živnostenský úřad je povinen vydat nová živnostenská oprávnění bez žádosti. Pokud krajský úřad povolení podle § 6 nevydá, je provozovatel oprávněn provozovat svou živnost nejdéle do 31. března 2004. Provozováním vodovodu nebo kanalizace bez povolení podle § 6 a po uvedené lhůtě, by se provozovatel dopustil porušení zákona a byla by mu uložena sankce.

K odstavci 4

Toto přechodné ustanovení stanoví, které vodovody a kanalizace se po dni nabytí účinnosti zákona stávají veřejnými vodovody a kanalizacemi podléhajícími tomuto zákonu. Jsou jimi všechny vodovody a kanalizace, které byla podle dosavadních právních předpisů považovány za veřejné vodovody a kanalizace. Jednou z podmínek je tedy „veřejnost“ stávajících vodovodů a kanalizací a druhou podmínkou je, že splňují požadavky uvedené v § 1 zákona. Pokud jsou tedy tyto dvě podmínky splněny, jsou stávající vodovody a kanalizace považovány za vodovody a kanalizace podléhající tomuto zákonu.

K odstavci 5

Toto ustanovení stanoví termín, do kdy musí být splněna povinnost vyplývající z § 4 zákona. Do 31. prosince 2004 musí být plán rozvoje vodovodů a kanalizací nejen zpracován, ale i schválen. Při jeho vypracování je tedy nutné počítat s dobou nezbytnou k jeho schválení, neboť do 31. prosince 2004 musí být plán schválen.

K odstavci 6

Ustanovení stanoví lhůtu, do kdy je nejdéle nutné poskytnout údaje z majetkové evidence a z provozní evidence podle § 5 odst. 3 vodoprávnímu úřadu. Tyto údaje se poskytují bezplatně.

K odstavci 7

Smlouva podle § 8 odst. 5 a § 36 odst. 1 musí být uzavřena nejpozději do 31. prosince 2003. Smlouva se uzavírá mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a odběratelem. Na uzavření této smlouvy má odběratel právní nárok. V případě, že nedojde ve stanoveném datu k jejímu uzavření, hrozí vlastníku vodovodu nebo kanalizace uložení sankce podle § 32 písm. a).

§ 40

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení ustanovení § 4 odst. 8, § 5 odst. 6, § 6 odst. 10, § 8 odst. 12, § 10 odst. 3, § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, § 13 odst. 5, § 14 odst. 5, § 16 odst. 5, § 17 odst. 8, § 19 odst. 9, § 20 odst. 3 a § 38 odst. 6.

K § 40:

Jedná se o souhrnné zmocňovací ustanovení k vydání prováděcích právních předpisů k zákonu. K zákonu je vydána pouze jedna vyhláška, která provádí všechna zde citovaná zmocňovací ustanovení. Jde o vyhlášku č. 428/2001 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna živnostenského zákona

§ 41

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb. a zákona č. 164/2001 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 2, VÁZANÉ ŽIVNOSTI, skupině 214: Ostatní, se na konci v jednotlivých sloupcích doplňuje tento text:

<p>„Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu</p>	<p>a) vyučení v tříletém učebním oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 3 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace, nebo</p> <p>b) středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody nebo kanalizace, nebo</p> <p>c) vysokoškolské vzdělání v oboru obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a nejméně 1 rok praxe v oboru vodovody nebo kanalizace.</p>	<p>Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).“</p>
--	--	---

2. V příloze č. 3, KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI, ve skupině 314: Ostatní, se v jednotlivých sloupcích zrušuje tento text:

<p>„Provozování vodovodů*) a kanalizací</p>	<p>a) vyučení v tříletém učebním oboru nebo v příbuzném oboru a 3 roky praxe v oboru nebo</p> <p>b) středoškolské vzdělání v oboru zakončené maturitní zkouškou a 2 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo</p> <p>c) vysokoškolské vzdělání v oboru a 1 rok praxe v oboru nebo příbuzném.</p>	<p>Ministerstvo zemědělství**)</p>	<p>*) § 30 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon),</p> <p>***) § 29 zákona č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění zákona ČNR č. 23/1992 Sb.“</p>
---	---	------------------------------------	---

K § 41:

Změna živnostenského zákona přináší především změnu druhu živnostenského oprávnění, na základě kterého lze provozovat živnost. Doposud bylo provozování vodovodů a kanalizací živností koncesovanou, nyní se stává živností vázanou. Na vydání živnostenského oprávnění je právní nárok, tzn., že splněním všech požadavků uvedených v zákoně č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů, musí živnostenský úřad živnostenský list vydat. Pro živnost vázanou je vydán živnostenský list na základě splnění jednak obecných podmínek (způsobilost k právním úkonům, dosažení věku 18 let, bezúhonnost a doklad o tom, že fyzická osoba nemá daňové nedoplatky vůči územním finančním orgánům státu, přičemž tento doklad vyhotoví místně příslušný finanční úřad) a jednak zvláštních podmínek, kterými se rozumí odborná nebo jiná způsobilost, kterou živnostenský zákon vyžaduje k jednotlivým druhům živností. Pro živnost „Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu“ jsou tyto podmínky uvedeny § 23 a 24, resp. v příloze č. 2 živnostenského zákona.

Po nabytí účinnosti tohoto zákona jsou fyzické a právnické osoby podnikající na základě koncesované živnosti „Provozování vodovodů a kanalizací“ oprávněny dále provozovat svou živnost na základě této koncese nejpozději do 31. března 2004, pokud jim krajský úřad před tímto datem na základě jejich žádosti nevydá povolení podle § 6 zákona, tj. povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace (§ 39 odst. 3). Prakticky to znamená, že po nabytí účinnosti zákona může každý provozovatel požádat krajský úřad o povolení k provozování vodovodu nebo kana-

lizace (§ 6). Pokud mu krajský úřad toto povolení nevydá, může svou živnost provozovat nejdéle do 31. března 2004. Bez ohledu na tuto povinnost provozovatelů vodovodů a kanalizací zákon také stanovil povinnost pro živnostenské úřady, aby do jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto zákona vydaly nové živnostenské listy, a to bez žádosti živnostníka. Jinými slovy živnostenské úřady jsou povinny samy vydat živnostenské listy na živnost vázanou, tak jak to požaduje tento zákon a provozovatelé vodovodů a kanalizací budou povinni odevzdat koncesní listiny, na základě kterých podnikali až doposud. To, že provozovatelé vodovodu nebo kanalizace bude vydán živnostenský list (namísto koncese) neznamená, že by nemusel požádat krajský úřad o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace podle § 6. Povolení podle § 6 je nezbytnou součástí k platnému provozování vodovodů a kanalizací.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o přestupcích

§ 42

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., Nálezu Ústavního soudu č. 52/2001 Sb. a zákona č. 164/2001 Sb. se mění takto :

1. V § 34 odstavci 1 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f), g), h), i), j), k), l) a m), která znějí:

- „f) neoprávněně odebírá vodu z vodovodu bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo odebírá vodu z vodovodu před vodoměrem, nebo přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr menší než skutečný, nebo za vodoměrem, na němž bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci,
- g) neoprávněně vypouští odpadní vody do kanalizace bez uzavřené smlouvy o odvádění odpadních vod nebo v rozporu s ní nebo s podmínkami stanovenými kanalizačním řádem,
- h) řádně neprovozuje vodovodní nebo kanalizační přípojku,
- i) odebírá vodu z vodovodu pro jiné účely než sjednané ve smlouvě uzavřené podle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích,

- j) v ochranném pásmu vodovodu nebo kanalizace bez písemného souhlasu jeho vlastníka nebo provozovatele, popřípadě vodoprávního úřadu, provádí zemní práce, provádí stavby nebo jinak omezuje přístup k vodovodu nebo kanalizaci či ohrožuje jejich technický stav nebo vysazuje trvalé porosty, provádí skládky nebo provádí terénní úpravy,
- k) poškodí vodovod nebo kanalizaci nebo jejich součásti či příslušenství,
- l) neoprávněně manipuluje se zařízením vodovodů nebo kanalizací,
- m) provozuje vodovod nebo kanalizaci a není provozovatelem podle zákona o vodovodech a kanalizacích.“

2. V § 34 odstavec 2 zní:

„(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. f) až m) lze uložit pokutu do 15 000 Kč, za přestupky podle odstavce 1 písm. a), b), c), a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) lze uložit pokutu do 100 000 Kč.“

K § 42:

Změna zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zavádí do tohoto zákona a řízení podle něj nové skutkové podstaty přestupků na úseku vodního hospodářství. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postížitelný podle zvláštních předpisů anebo o trestný čin.

Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

- a) *přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem, nebo*
- b) *nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný (nebo závažnější) následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.*

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Přestupky zaváděné do zákona o přestupcích tímto zákonem nemají takovéto výslovné ustanovení, a proto k odpovědnosti za přestupek postačuje zavinění z nedbalosti. Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže ten, kdo ho spáchal (pachatel)

- a) *věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo*
- b) *nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen).*

Za přestupek není odpovědný ten, kdo

- a) *v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku,*

b) pro duševní poruchu v době spáchání přestupku nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. (odpovědnosti se však nezabývá ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky).

Přestupku se může dopustit jen fyzická osoba. Za porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá podle zákona o přestupcích (§ 6) ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo jednat měl, a jde-li o jednání na příkaz, odpovídá ten, kdo dal k jednání příkaz.

Novela zákona o přestupcích zavádí také maximální výši pokut, které lze za jednotlivé přestupky uložit.

Řízení o přestupcích včetně výkonu rozhodnutí je upraveno v části třetí § 51 až 88 zákona o přestupcích.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

§ 43

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, se mění takto :

1. V § 3 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 5) zní:

„(2) Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu⁵⁾ je povinen zajistit, aby dodávaná pitná voda odpovídala požadavkům podle odstavce 1. Stejnou povinnost má osoba, která zajišťuje náhradní zásobování pitnou vodou, osoba, která dodává pitnou vodu pro veřejnou potřebu a osoba, která vyrábí pitnou vodu jako součást své podnikatelské činnosti, pro jejíž výkon musí být používána pitná voda.

2. V § 3 odstavci 4 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Orgán ochrany veřejného zdraví povolení vydá, jestliže zásobování pitnou vodou nelze zajistit jinak a nebude ohroženo veřejné zdraví.“.

3. V § 3 odstavci 4 dosavadní věta druhá zní: „Povolení však nelze vydat, jde-li o ukazatele s nejvyšší meznou hodnotou nebo meznou hodnotou referenčního rizika a závadu nelze odstranit do 30 dnů.“.

4. V § 3 se zrušuje odstavec 5.

5. V § 4 odstavec 1 ve větě druhé se slova „výrobce pitné vody“ nahrazují slovy „osoby uvedené v § 3 odst. 2“.

⁵⁾ § 1 a 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).“.

6. V § 4 odstavec 6 zní:

„(6) K jímání, odběru, dopravě k úpravě, úpravě, shromažďování, dodávání a měření dodávky pitné vody mohou osoby uvedené v odstavci 2 a odběratelé pitné vody užívat jen výrobky, které vyhovují hygienickým požadavkům podle § 5.“

7. V § 4 se odstavec 7 zrušuje.

8. V § 57 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Speciální ochranou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci je povinna podle potřeby ve své provozovně zajistit každá fyzická osoba, která je podnikatelem, právnická osoba a každá osoba při likvidaci původců nálezů, při zvýšeném výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů.“

9. V § 58 odstavec 2 se za slova „v jeho objektech“ vkládají slova „jakož i speciální ochranou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci podle odstavce 3“.

10. V § 58 odstavec 3 zní:

„(3) Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech může být vykonávána jen pod dohledem a řízením fyzické osoby, která

a) absolvovala speciální mistrovský kurs,

b) podrobila se před komisí úspěšné zkoušce odborné způsobilosti a má osvědčení o odborné způsobilosti.“

11. V § 58 odstavec 5 zní:

„(5) Řídit a dohlížet na výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, při které se používají toxické a vysoce toxické chemické látky a chemické přípravky, může fyzická osoba, která má kvalifikaci podle odstavců 3 a 4.“

12. V § 58 odstavec 6 zní:

„(6) Předpokladem k přijetí do kursu podle odstavce 3 písm. a) je absolvování odborného kursu podle odstavce 2 písm. b) a 5 let praxe ve speciální ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci. Předpokladem přijetí do kursu podle odstavce 4 písm. b) je absolvování odborného kursu podle odstavce 2 písm. b). Pro vydání povolení podle odstavce 1 neplatí správní řád.“

13. Za § 60 se vkládá nový § 60a, který zní:

§ 60a

(1) Občané členských států Evropské unie prokazují oprávnění k výkonu činností podle § 58 odst. 2 až 5

a) průkazem způsobilosti vyžadovaným v členském státě Evropské unie pro přístup k této činnosti a vydaným tímto členským státem Evropské unie, nebo

b) dokladem prokazujícím kvalifikaci pro výkon této činnosti, získaným v členském státě Evropské unie,

pokud poskytují záruky zejména v oblasti zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele v rozsahu upraveném v § 58 odst. 2 až 5.

(2) V případě pochybností, rozhoduje o splnění požadavků podle odst. 1 na žádost občana členského státu Evropské unie Ministerstvo zdravotnictví. Žádost musí obsahovat dokumenty vydané příslušnými orgány členského státu Evropské unie, prokazující skutečnosti v odstavci 1. Řízení o posouzení žádosti musí být ukončeno nejpozději do 4 měsíců po předložení všech dokumentů vztahujících se k dotčené osobě.“

14. V § 82 odstavci 2 větě druhé se za slova „městského hygienika“ vkládají slova „na návrh příslušného krajského hygienika“.

15. V § 84 odstavci 1 se na konci písm. c) zrušuje čárka a doplňují se slova „nebo zvláštním právním předpisem“,

16. V § 87 odstavci 3 se za slovo „podle“ vkládají slova „§ 81 odst. 2 a“.

17. V § 88 odstavci 2 se za slova „služebního průkazu“ vkládají slova „nebo pověření“.

18. V § 97 odstavci 2 se slova „výkonu státního zdravotnického dozoru“ nahrazují slovy „plnění úkolu orgánu ochrany veřejného zdraví a zaměstnanců uvedených v § 88 odst. 1“ a za slova „orgánem ochrany veřejného zdraví“ se vkládají slova „a zařízením ochrany veřejného zdraví“.

19. V § 108 odstavci 1 se slova „§ 3 odst. 1, 4 a 5“ nahrazují slovy „§ 3 odst. 1 a 4“.

K § 43:

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví zajišťuje především soulad nové právní úpravy (tj. zákona o vodovodech a kanalizacích) s tímto zákonem. Je zde rozšířen okruh osob odpovědných za zajištění požadované jakosti pitné vody. Těmito osobami jsou provozovatel vodovodu, osoba zajišťující náhradní zásobování pitnou vodou, osoba dodávající pitnou vodu pro veřejnou potřebu a osoba vyrábějící pitnou vodu. Tyto osoby jsou povinny zejména dbát na to, aby pitná voda splňovala požadavky stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví a při této činnosti (tj. jímání, odběru, dopravě k úpravě, úpravě, shromažďování, dodávání a měření dodávky pitné vody) jsou povinny užívat jen takové výrobky, které splňují hygienické požadavky na pitnou vodu podle § 5 zákona o ochraně veřejného zdraví.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o telekomunikacích

§ 44

V zákoně č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů se v § 92 odstavci 4 písm. a) doplňují slova „s výjimkou nezbytně nutných oprav vodovodů

a kanalizací při jejich haváriích; v těchto případech je provozovatel vodovodů a kanalizací povinen tuto skutečnost oznámit bez zbytečného odkladu provozovateli dotčeného telekomunikačního zařízení“.

K § 44:

Podle zákona o telekomunikacích bylo v ochranném pásmu podzemních telekomunikačních vedení zakázáno provádět bez souhlasu vlastníka tohoto vedení jakékoli zemní práce. Změna tohoto zákona má umožnit, aby v nezbytně nutných případech (tj. při vzniku havárie na vodovodu či kanalizaci) bylo možné okamžitě zahájit práce na opravě, aniž by byl předem vyžadován souhlas vlastníka telekomunikačního vedení. Novela požaduje bez zbytečného odkladu upozornit provozovatele dotčeného telekomunikačního zařízení na skutečnost, že byly v ochranném pásmu telekomunikačního zařízení zahájeny či provedeny nezbytné práce vedoucí k jeho opravě. Pozemek, na němž byly vykonány tyto práce je nutné uvést do původního stavu, nebo v případě, že byla způsobena vlastníku pozemku škoda, tuto vzniklou škodu vlastníku pozemku nahradit.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby

§ 45

V zákoně č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění zákona č. 438/1991 Sb., zákona č. 282/1992 Sb., zákona č. 473/1992 Sb., zákona č. 170/1993 Sb., zákona č. 155/1994 Sb., zákona č. 191/1994 Sb., zákona č. 218/1994 Sb., zákona č. 161/1997 Sb., zákona č. 164/1998 Sb., zákona č. 269/1998 Sb., zákona č. 21/2000 Sb. a zákona č. 246/2000 Sb. se v § 15 odstavci 2 písm. u) tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písm. v), které zní „v) k převodu finančních prostředků ve výši 2 mld. Kč na zvláštní účet státních finančních aktiv k částečnému financování programů státního rozpočtu „výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod (329 030)“ a „výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací (329 040)“.“.

K § 45:

Účelem změny zákona o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby je přede-

vším umožnit převod finančních prostředků ve výši 2 mld. Kč ze zvláštního účtu státu, na účet SFA (státních finančních aktiv) na kterém jsou soustředěny finanční prostředky získané z privatizace státních podniků. Tyto finanční prostředky mohou být použity jen pro účely stanovené v § 15 zákona o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby. Z tohoto důvodu došlo k rozšíření ustanovení § 15 tak, aby finanční prostředky ve výši 2 mld. Kč mohly být využity k částečnému financování programů „Výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod (329 030)“ a „Výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací (329 040)“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o místních poplatcích

§ 46

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb. a zákona č. 185/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní: „i) poplatek, za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.“
2. Za § 10b se vkládá § 10c, který včetně poznámek pod čarou č. 16) až 18) zní:

„§ 10c

(1) Poplatek platí vlastník stavebního pozemku ¹⁶⁾ zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně nerozdílně.

(2) Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek uvedený v odstavci 1.

(3) Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle

¹⁶⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ v kalendářním roce, ve kterém nabylo právního moci kolaudační rozhodnutí¹⁸⁾ pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

K § 46:

Změna zákona o místních poplatcích umožňuje obcím, aby za zhodnocení stavebního pozemku (tj. tím, že pozemek může být připojen na obcí vybudovaný vodovod nebo kanalizaci) vybíraly od vlastníka stavebního pozemku poplatek. Výši poplatku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce, přičemž výše tohoto poplatku nesmí být vyšší než rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na vodovod či kanalizaci a ceny pozemku s touto možností. Poplatek musí být stanoven na 1 m² stavebního pozemku. Při zjišťování ceny stavebního pozemku se postupuje podle obecných právních předpisů, tj. zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 279/1997 Sb.

Stavebním pozemkem se v tomto případě rozumí stavební pozemek definovaný v § 9 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, tedy:

1. nezastavěný pozemek evidovaný v katastru nemovitostí v jednotlivých druzích pozemků, který byl vydaným územním rozhodnutím určený k zastavění, přičemž je-li zvláštním právním předpisem stanovena nejvyšší přípustná zastavěnost pozemku, je stavebním pozemkem pouze část odpovídající přípustnému limitu určenému k zastavění;
2. pozemek evidovaný v katastru nemovitostí v druhu pozemku „zastavěné plochy a nádvoří“, „ostatní plochy“ (tj. staveniště nebo ostatní plochy již zastavěné, či ostatní plochy tvořící jednotný funkční celek se stavbou a pozemkem evidovaným v katastru nemovitostí) nebo „zahrady“ a který je ve vlastnictví stejného subjektu;
3. plochy pozemků skutečně zastavěných stavbami bez ohledu na evidovaný stav v katastru nemovitostí.

Vlastníkem stavebního pozemku je osoba zapsaná jako vlastník tohoto pozemku v katastru nemovitostí.

Podmínkou pro to, aby obec mohla vybírat poplatek je, že vodovod či kanalizaci vybuďovala obec sama. Poplatky mohou být vybírány jen u těch stavebních pozemků, které byly zhodnoceny až po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Jednotlivé obce v obecně závazné vyhlášce

¹⁷⁾ Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

mohou kromě výše sazby poplatku stanovit také další podrobnosti týkající se např. splatnosti poplatku.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

§ 47

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002, s výjimkou ustanovení části šesté § 45, které nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

K § 47:

Všechna ustanovení zákona nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2002. Tímto dnem je zákon v celé své šíři platný a všechna jeho ustanovení musí být dodržována (s ohledem na přechodná ustanovení k tomuto zákonu – viz § 39 a komentář k němu). Výjimku z nabytí účinnosti zákona tvoří ustanovení § 45, kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. dnem 2. srpna 2001, kdy byl zákon zveřejněn ve Sbírce zákonů. Důvodem je umožnění rychlého převodu finančních prostředků ve výši 2 mld. Kč na účet SFA k podpoře financování programů „Výstavba a technická obnova vodovodů a úpraven vod (329 030)“ a „Výstavba a technická obnova čistíren odpadních vod a kanalizací (329 040)“.

**Klaus v.r.
Havel v.r.
Zeman v.r.**